

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU

(2023/C 80/01)

Od přijetí nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost ⁽¹⁾ se geopolitické okolnosti značně změnily. Nevyprovokovaná ruská vojenská agrese na Ukrajině vytvořila obrovské výzvy pro energetickou unii EU, čímž zhoršila hospodářské a sociální důsledky krize COVID-19. Za účelem řešení těchto výzev a na žádost Evropské rady navrhla Komise dne 18. května 2022 posílení kapacity Nástroje pro oživení a odolnost v rámci plánu REPowerEU.

Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost ve znění nařízení o kapitolách týkajících se plánu REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, které má již brzy vstoupit v platnost (dále jen „nařízení o plánu REPowerEU“), zlepší schopnost Nástroje pro oživení a odolnost účinně plnit cíle plánu REPowerEU a přispívat k energetické bezpečnosti, k diverzifikaci dodávek energie v Unii, k většímu využívání obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti, ke zvýšení kapacit skladování energie a k potřebnému snížení závislosti na fosilních palivech do roku 2030. Nařízení o plánu REPowerEU poskytuje nezbytný rámec, který zajišťuje co nejrychlejší realizaci investic a reformou posilujících energetickou odolnost EU. Vymezuje konkrétní cíle plánu REPowerEU, které by měly být řešeny investicemi a reformami, jež mají být zahrnuty do stávajících plánů pro oživení a odolnost v rámci zvláštních kapitol týkajících se plánu REPowerEU. Kromě toho stanoví toto nařízení zvláštní zdroje financování, pomocí kterých mají být příslušná opatření financována.

Nástroj pro oživení a odolnost a jeho nová složka týkající se plánu REPowerEU budou hrát rovněž zásadní úlohu při posilování konkurenceschopnosti průmyslu EU. Poskytnou významné možnosti dodatečného financování s cílem urychlit přechod průmyslu EU na bezuhlíkové nebo nízkouhlíkové technologie na cestě ke klimatické neutralitě a podpořit investice do nových výrobních kapacit pro čisté technologie. Politické cíle zakotvené v nařízení o plánu REPowerEU výslovně zahrnují cíle, které přímo souvisejí s urychleným a spravedlivým průmyslovým přechodem na klimatickou neutralitu včetně dekarbonizace průmyslu, zelených dovedností a rozvoje hodnotových řetězců v oblasti technologií strategických pro ekologickou transformaci. Vzhledem k naléhavé potřebě řešit tyto výzvy a s ohledem na celkové vyvážení priorit plánu REPowerEU se členské státy vyzývají, aby do svých pozměněných plánů začlenily opatření na podporu současné i budoucí konkurenceschopnosti odvětví čistých technologií. Jak je uvedeno ve sdělení ⁽²⁾ přijatém Komisí, mělo by se jednat především o regulační opatření k urychlení povolovacích řízení pro projekty v oblasti čistých technologií, daňové úlevy nebo jiné formy finanční podpory, které by motivovaly k zavádění projektů v oblasti čistých technologií a k obnovenému úsilí o prohlubování dovedností pracovních sil ve vztahu k těmto čistým technologiím.

(¹) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

(²) Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi ze dne 1. února 2023, (COM(2023) 62) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52023DC0062>

Nařízení o plánu REPowerEU rovněž poskytne členským státům dodatečnou flexibilitu v rámci programového období politiky soudržnosti na období 2014–2020 prostřednictvím opatření SAFE (Supporting Affordable Energy – podpora cenově dostupné energie). Členské státy tak budou moci využít nevyčerpané finanční prostředky k poskytování přímé podpory zranitelným domácnostem a malým a středním podnikům s cílem pomoci jim čelit zvýšeným nákladům na energii. Tato opatření nejsou v těchto pokynech zahrnuta.

Tyto pokyny vysvětlují proces změny stávajících plánů a způsoby přípravy kapitol týkajících se plánu REPowerEU. Část 1 těchto pokynů vysvětluje právní důvody pro změnu přijatých plánů pro oživení a odolnost, zatímco část 2 se zabývá přípravou a obsahem příslušné kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Jsou v ní rovněž upřesněny informace, které by členské státy měly předložit Komisi, pokud jde o důvody, cíle a povahu změn, které provádějí ve svých plánech pro oživení a odolnost. Tyto pokyny nahrazují pokyny, které Komise zveřejnila v květnu 2022, přičemž pokyny z ledna 2021 ⁽³⁾ týkající se celkové přípravy plánů pro oživení a odolnost zůstávají v platnosti.

Při přípravě změn plánů pro oživení a odolnost za účelem zavedení kapitol týkajících se plánu REPowerEU je důležité zdůraznit níže uvedené zásady:

- Hlavní prioritou zůstává i nadále rychlé provedení plánů pro oživení a odolnost. Členské státy by měly i nadále vynakládat veškeré možné úsilí na to, aby podávaly žádosti o platbu včas a aby zajistily pokrok v oblasti reforem a investic, což umožní včasné vyplácení finančních prostředků.
- Aby bylo zajištěno rychlé zavedení opatření provádějících plán REPowerEU, měly by členské státy předložit své pozměněné plány pro oživení a odolnost společně s kapitolami týkajícími se plánu REPowerEU nejpozději do 30. dubna 2023. Členské státy by měly předkládat každou revizi svého plánu pro oživení a odolnost v rámci jediného dodatku. Kapitoly týkající se plánu REPowerEU by se měly komplexně zabývat výzvami, kterým členské státy čelí.
- Aby byl zajištěn rychlý pokrok při plnění cílů plánu REPowerEU, měly by členské státy upřednostnit opatření, jejichž realizace již probíhá a může být provedena do roku 2026. Členské státy by rovněž měly mít na paměti možný dopad změn jejich stávajícího plánu pro oživení a odolnost na průběh vyplácení příspěvku. Celkově by členské státy měly rovněž posoudit harmonogram provádění stávajících opatření, aby zajistily, že budou realizována v dohodnutém časovém rámci.
- Zbývající půjčky poskytované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost poskytují další finanční prostředky na reformy a investice v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU. Aby bylo zajištěno optimální přidělování těchto půjček, měly by členské státy svůj zájem o půjčku oznámit co nejdříve, nejpozději však do 30 dnů po vstupu nařízení o plánu REPowerEU v platnost.
- Změny plánů pro oživení a odolnost podle článků 18 a 21 by neměly snížit jejich celkové ambice, zejména pokud jde o opatření reagující na doporučení pro jednotlivé země a napomáhající dosažení ekologických a digitálních cílů. Dodatečné investice a reformy zahrnuté do pozměněných plánů pro oživení a odolnost by se měly zaměřit na cíle plánu REPowerEU.
- Členské státy se rovněž vyzývají, aby vyhodnotily své dosavadní zkušenosti s prováděním tohoto nástroje a projednaly je s Komisí, aby se zjistilo, zda by změny jejich vnitrostátních prováděcích rámců mohly pomoci zlepšit provádění reforem a investic.

⁽³⁾ https://commission.europa.eu/system/files/2021-01/document_travail_service_part1_v2_en.pdf

Obsah

ČÁST I:	DODATEČNÉ FINANCOVÁNÍ A ZMĚNA PLÁNŮ PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST	4
	I. Úvod	4
	II. Dodatečné finanční prostředky	4
	III. Předběžné financování	9
	IV. Změna plánu s cílem zohlednit aktualizaci nového maximálního finančního příspěvku	9
	V. Změna nebo nahrazení plánu z důvodu, že plán nebo jeho část již nelze v důsledku objektivních okolností splnit	10
ČÁST II:	POKYNY TÝKAJÍCÍ SE VYPRACOVÁNÍ A PŘEDKLÁDÁNÍ DODATKŮ	11
	I. Kapitola týkající se plánu REPowerEU	13
	II. Obecné pokyny ke změně plánů pro oživení a odolnost	24
PŘÍLOHA I	FINANČNÍ NÁSTROJE	35
PŘÍLOHA I	VZOR PROHLÁŠENÍ O ZÁMĚRU OHLEDNĚ PŮJČEK POSKYTOVANÝCH V RÁMCI NÁSTROJE PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST	37
PŘÍLOHA III	VZOR PROHLÁŠENÍ O ZÁMĚRU OHLEDNĚ PŘEVODŮ Z REZERVY NA VYROVNÁNÍ SE S DŮSLEDKY BREXITU	38
PŘÍLOHA IV	VZOR DODATKU K PLÁNU PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST	39
PŘÍLOHA V	VZOR KAPITOLY TÝKAJÍCÍ SE PLÁNU REPOWER EU	44

ČÁST I

DODATEČNÉ FINANCOVÁNÍ A ZMĚNA PLÁNŮ PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST**I. Úvod**

Členským státům se doporučuje, aby prováděly změny svých plánů pro oživení a odolnost ve vztahu ke konsolidovanému znění svého původního plánu, které by mělo odrážet změny provedené během fáze posuzování a mělo by být plně v souladu s příslušnými prováděcími rozhodnutími Rady. Členské státy, které svůj původní plán nekonsolidovaly, se vyzývají, aby tak před změnou svého plánu učinily. Členské státy by měly předložit pozměněné plány ve formě dodatku ke svým konsolidovaným plánům. Příloha IV těchto pokynů obsahuje zvláštní vzor tohoto dodatku.

Jakákoli změna plánů bude vyžadovat nové posouzení Komise v souladu s článkem 19 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Bude k tomu nezbytné prováděcí rozhodnutí Rady schvalující kladné posouzení plánu na základě návrhu Komise v souladu s článkem 20 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Komise a příslušný členský stát v případě potřeby následně podepíší novou nebo pozměněnou dohodu o financování a/nebo půjčce a před jakoukoli platbou podepíší provozní ujednání.

Členské státy se vyzývají, aby před předložením pozměněných plánů pro oživení a odolnost nejprve navázaly neformální dialog s útvary Komise. Tento dialog, stejně jako ten, který předcházal předložení původních plánů pro oživení a odolnost, má členským státům pomoci při vyhotovení změn plánu pro oživení a odolnost.

Členské státy se důrazně vyzývají, aby předložily pozměněné plány pro oživení a odolnost nejpozději do dubna 2023, tedy před uplynutím zákonné lhůty pro předložení pozměněných plánů pro oživení a odolnost se žádostí o půjčku, která končí dne 31. srpna 2023. Vzhledem k tomu, že lhůta pro přijetí právního závazku k částkám dostupným v rámci zbývajících 30 % grantového přidělu končí na konci roku 2023, se členským státům bez ohledu na to, zda žádají o půjčku, či nikoli, velmi důrazně doporučuje, aby nepředkládaly pozměněné plány pro oživení a odolnost po srpnu 2023, neboť nelze zaručit, že proces posuzování a přijímání bude možné dokončit včas, aby mohly být dohody o financování a/nebo půjčce podepsány ještě v roce 2023. V takovém případě se členský stát vystavuje riziku ztráty 30 % svého grantového přidělu a přístupu k půjčkám.

II. Dodatečné finanční prostředky

Jakmile vstoupí v platnost nařízení o plánu REPowerEU, musel by jakýkoli pozměněný plán pro oživení a odolnost, který by zahrnoval dodatečnou finanční podporu ve formě půjček, zdrojů ze systému pro obchodování s emisemi (dále jen „ETS“) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a/nebo převodů z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu zřízené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1755, zahrnovat kapitolu týkající se plánu REPowerEU v souladu s článkem 21c nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Dodatečná finanční podpora související s kapitolou týkající se plánu REPowerEU bude vyplacena společně se zbytkem finančního příspěvku z Nástroje pro oživení a odolnost a případně s podporou v podobě půjčky podle společného harmonogramu vyplácení.

Zdroje ze systému ETS pro plán REPowerEU

Nařízení o plánu REPowerEU zavádí novou kategorii nevratné finanční podpory. Tyto zdroje lze použít výhradně k financování reforem a investic zahrnutých do kapitoly týkající se plánu REPowerEU uvedených v čl. 21c odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost ve znění návrhu Komise (viz zvláštní oddíl v části II) – s výjimkou opatření, na něž se vztahuje výjimka ze zásady „významně nepoškozovat“. Přístup k této dodatečné nevratné finanční podpoře vyžaduje začlenění dalších milníků a cílů do harmonogramu vyplácení každého prováděcího rozhodnutí Rady. Pokud jde o průběh vyplácení příspěvku, nebude se rozlišovat mezi zdroji financování.

Jak k tomu již došlo u původních plánů pro oživení a odolnost, odečte Komise určitý podíl z dodatečné nevratné finanční podpory vyplývající ze zdrojů ze systému ETS na pokrytí správních výdajů v souladu s čl. 21a odst. 3 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

Tabulka 1

Dodatečné granty pro plán REPowerEU podle členských států

Členský stát	Podíl (% z celkové částky)	Částka (v EUR v běžných cenách)
Belgie	1,41 %	282 138 922
Bulharsko	2,40 %	480 047 020
Česko	3,41 %	681 564 712
Dánsko	0,65 %	130 911 150
Německo	10,45 %	2 089 555 318
Estonsko	0,42 %	83 422 597
Irsko	0,45 %	89 598 110
Řecko	3,85 %	769 221 929
Španělsko	12,93 %	2 586 147 350
Francie	11,60 %	2 320 955 407
Chorvatsko	1,35 %	269 441 467
Itálie	13,80 %	2 760 000 000
Kypr	0,26 %	52 487 457
Lotyšsko	0,62 %	123 982 817
Litva	0,97 %	194 020 453
Lucembursko	0,15 %	30 000 000
Maďarsko	3,51 %	701 565 457
Malta	0,15 %	30 000 000
Nizozemsko	2,28 %	455 041 644
Rakousko	1,05 %	210 620 057
Polsko	13,80 %	2 760 000 000
Portugalsko	3,52 %	704 419 725
Rumunsko	7,00 %	1 399 326 315
Slovinsko	0,58 %	116 909 535
Slovensko	1,83 %	366 959 257
Finsko	0,56 %	112 935 884
Švédsko	0,99 %	198 727 417

Převody a další možnosti financování související s fondy EU

Fondy se sdíleným řízením, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027

Ustanovení čl. 7 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost předpokládá možnost členských států převést do Nástroje pro oživení a odolnost až 5 % svého původního přidělu v rámci každého fondu (s výjimkou Fondu pro spravedlivou transformaci), na který se vztahuje nařízení (EU) 2021/1060 (nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027) v souladu s podmínkami nařízení o společných ustanoveních. Podle článku 26 nařízení o společných ustanoveních lze až 5 % finančních prostředků z nařízení o společných ustanoveních na rozpočtové období 2021–2027 převést do jakéhokoli jiného nástroje EU řízeného přímo či nepřímo, a to výhradně ve prospěch dotčeného členského státu. V plném rozsahu se uplatní pravidla nástroje EU, do něhož jsou zdroje převáděny. Toto ustanovení umožňuje členskému státu navýšit zdroje, které jsou k dispozici v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

Členské státy mohou o tyto převody požádat v rámci změny programu. Podle čl. 26 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027 musí být žádosti o takový převod prostřednictvím změny programu řádně odůvodněny ve vztahu k doplňkovosti a dopadu, jehož má být dosaženo.

Pomocí této možnosti převést až 5 % prostředků podle článku 26 nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027 lze kompenzovat snížení prostředků přidělených z Nástroje pro oživení a odolnost ve vztahu k jakémukoli opatření zahrnutému ve stávajícím plánu pro oživení a odolnost. Lze ji rovněž použít u reforem a investic zahrnutých do kapitoly týkající se plánu REPowerEU (*).

Členské státy navíc mohou podle článku 26a nařízení o společných ustanoveních ve znění nařízení o plánu REPowerEU použít až 7,5 % svého původního vnitrostátního přídělů v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu plus a Fondu soudržnosti na podporu cílů plánu REPowerEU v souladu s pravidly pro jednotlivé fondy prostřednictvím změny programu podle článku 24 nařízení o společných ustanoveních.

Tabulka 2

Dostupné částky pro převody podle článku 26 nařízení o společných ustanoveních

v milionech EUR, zaokrouhleno	Dostupné potenciální částky pro převody podle článku 26 nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027 (od prosince 2022) (*)
BE	134,7
BG	363,4
CZ	910,2
DK	25,9
DE	865,9
EE	153,7
IE	59,9
EL	412,8
ES	1 769,4
FR	842,6
HR	435,4
IT	2 104,9
CY	45,2
LV	214,6
LT	305,1
LU	2,9
HU	1 086,4
MT	24,9
NL	64,9
AT	57,5
PL	3 609,0
PT	1 112,6

(*) V souladu s čl. 26a odst. 1 nařízení o společných ustanoveních mohou členské státy, které předkládají kapitolu týkající se plánu REPowerEU, požádat o zahrnutí až 7,5 % svého původního vnitrostátního přídělů z fondů EFRR, ESF+ a Fondu soudržnosti mezi priority přispívající k cílům plánu REPowerEU zakotveným v článku 21c nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost za předpokladu, že tato podpora přispívá k plnění specifických cílů dotčeného fondu stanovených v nařízeních pro jednotlivé fondy. Těchto 7,5 % vnitrostátního přídělů v rámci nařízení o společných ustanoveních, které jsou použity na investice přispívající k cílům plánu REPowerEU, však není součástí kapitol týkajících se plánu REPowerEU ani plánů pro oživení a odolnost.

RO	1 461,0
SI	152,9
SK	617,9
FI	65,1
SE	96,3

(*) Na základě přidělů pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti a Evropský sociální fond plus po převodech provedených v souvislosti s přijetím dohod o partnerství.

Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu

Členský stát může do Nástroje pro oživení a odolnost převést rovněž celý svůj prozatímní příděl v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu za účelem financování investic a reforem své kapitoly týkající se plánu REPowerEU, a to výhradně ve prospěch dotčeného členského státu. V rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu se 80 % tohoto prozatímního přidělu vyplácí členským státům jako předběžné financování, které je rozděleno do tří tranš ve výši 40 % (v roce 2021), 30 % (v roce 2022) a 30 % (v roce 2023); zbývající částka prozatímního přidělu by byla vyplacena v roce 2025 na základě doložení dostatečných způsobilých výdajů.

Roční předběžné financování rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu na roky 2022 a 2023 má být vyplaceno do konce dubna. Aby bylo možné zohlednit případné záměry ohledně převodu před vyplacením tranše předběžného financování rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu na rok 2023, musí členské státy do 1. března 2023 oznámit Komisi případný záměr převést prostředky z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu do Nástroje pro oživení a odolnost. Toto oznámení by mělo mít formu e-mailu podle vzoru uvedeného v příloze III. Tato žádost by měla obsahovat obecné vysvětlení společných cílů rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu a kapitoly týkající se plánu REPowerEU, z něhož bude patrné, že se shodně zaměřují na posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Neočekává se, že členské státy poskytnou odůvodnění jednotlivých opatření. Jakmile Komise obdrží tyto informace, bude platba tranše předběžného financování v roce 2023 pozastavena.

V závislosti na částce, kterou se členský stát rozhodne převést do Nástroje pro oživení a odolnost, se použije jeden z těchto postupů:

- Pokud je převáděná částka nižší než zbývající částka prozatímního přidělu, která dosud nebyla vyplacena v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu (v podobě předběžného financování), uskuteční se převod s použitím částek v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu, které by jinak byly vyplaceny v letech 2023 a 2025.
- Pokud je převáděná částka vyšší než část prozatímního přidělu v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu, která nebyla vyplacena, budou nejprve převedeny částky, které dosud nebyly vyplaceny v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu. Rozdíl pak bude financován (zčásti nebo zcela) z částek, které již byly vyplaceny v letech 2021 a 2022 jako předběžné financování rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu, které by bylo nejprve třeba získat zpět od dotčeného členského státu. Členské státy budou mít možnost vyjádřit se k tomu, zda preferují, aby Komise toto zpětné získání prostředků v maximálním možném rozsahu kompenzovala snížením jakékoli vhodné budoucí platby, a to i v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

Tabulka č. 3

Příděl v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu a vyplacené předběžné financování rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu

v milionech EUR, zaokrouhleno	Příděl v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu	Vyplacení předběžného financování v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu
BE	386,6	211,8
BG	15,4	8,4
CZ	54,9	
DK	275,0	150,7
DE	646,6	354,2
EE	6,6	3,6
IE	1 165,2	638,3
EL	38,6	21,2

ES	272,4	149,3
FR	735,6	403,0
HR	7,2	3,9
IT	146,8	80,4
CY	52,1	28,5
LV	10,9	6,0
LT	12,2	6,7
LU	128,5	70,4
HU	57,2	31,3
MT	44,3	24,3
NL	886,3	485,5
AT	27,7	15,2
PL	173,6	95,1
PT	81,4	44,6
RO	43,2	23,6
SI	5,3	
SK	36,3	19,9
FI	23,2	
SE	137,4	75,3
EU27	5 470,4	

Žádost o půjčku v rámci Nástroje pro oživení a odolnost

Na podporu nových reforem a investic navržených v pozměněných plánech mohou členské státy využívat financování prostřednictvím půjček poskytovaných za velmi výhodných podmínek v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Členské státy se zejména vyzývají, aby využily tohoto zdroje finančních prostředků, které může Komise poskytnout do konce roku 2023, za účelem financování dalších reforem a investic. Tyto půjčky jsou obzvláště vhodné k pokrytí vyšších finančních potřeb spojených s prováděním reforem a investic potřebných k dosažení cílů plánu REPowerEU.

Konečná lhůta pro to, aby členské státy předložily žádosti o půjčky včetně půjček poskytovaných podle čl. 14 odst. 6 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, je 31. srpna 2023, jak je stanoveno v čl. 14 odst. 2 uvedeného nařízení. Do 30 dnů od vstupu nařízení o plánu REPowerEU v platnost by členské státy měly Komisi sdělit záměr požádat o půjčku prostřednictvím dopisu podle vzoru uvedeného v příloze II. Tato povinnost se vztahuje i na ty členské státy, které již přijaly půjčky do maximální výše uvedené v čl. 14 odst. 5 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (6,8 % jejich hrubého národního důchodu) ^(*). Toto sdělení by mělo být pokud možno předloženo již dříve a mělo by obsahovat údaj o výši požadované podpory v podobě půjčky, jakož i počáteční seznam investic a reforem, které mají být těmito půjčkami podpořeny. Cílem je zajistit lepší předvídatelnost rozpočtu a další pobídky pro členské státy, aby žádaly o takovou podporu v podobě půjčky, a zároveň uplatňovat zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti, aniž by byla dotčena lhůta 31. srpna 2023 stanovená v čl. 14 odst. 2 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

Na základě těchto informací od všech členských států předloží Komise bez zbytečného odkladu Parlamentu a Radě přehled vyjádřených záměrů a navrhne další postup pro rozdělení dostupných zdrojů, přičemž zváží mimo jiné potřeby žádajících členských států a žádosti o podporu v podobě půjčky, které již byly předloženy nebo mají být předloženy jinými členskými státy. V případě, že by žádosti o půjčky přesáhly dostupné částky, Komise by v souladu s potřebou zajistit, aby plány pro oživení a odolnost představovaly komplexní a přiměřeně vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci členských států, vzala v úvahu, zda dodatečné finanční prostředky požadované nad výši stropu, která činí 6,8 %, přispívají ke kapitolám týkajícím se plánu REPowerEU, či nikoli.

^(*) Hrubého národního důchodu za rok 2019, podle údajů nejpozději z května květnu 2020 podle [48.] bodu odůvodnění nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a přílohy 1.

Podle čl. 14 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost může být podpora v podobě půjčky poskytnuta do 31. prosince 2023. Veškeré dohody o půjčce by tudíž měly nabýt účinnosti do 31. prosince 2023. Před tímto datem by tedy Komise a příslušné členské státy měly dohody o půjčce podepsat a Komise by měla obdržet právní posudky potvrzující, že byly splněny veškeré ústavní a zákonné požadavky vztahující se k nabytí účinnosti těchto dohod.

Žádost o podporu v podobě půjčky by měla být pečlivě zvážena a měla by obsahovat zejména:

- odůvodnění vyšších finančních potřeb,
- seznam dalších reforem a investic s příslušnými milníky a cíli,
- odhad nákladů vztahujících se k pozmeněnému plánu pro oživení a odolnost.

Vyšší finanční potřeby mohou být důsledkem:

- dalších reforem a investic, zejména s cílem řešit doporučení pro jednotlivé země a výzvy plánu REPowerEU,
- toho, že příslušnému členskému státu byl snížen jeho maximální finanční příspěvek, a proto změnil některá opatření z nevratné podpory na půjčky, aby nesnížil celkové ambice svého plánu. K odůvodnění těchto žádostí o půjčku by nebylo zapotřebí žádných dalších reforem ani investic,
- žádosti o půjčku na financování opatření v dané kapitole týkající se plánu REPowerEU.

III. Předběžné financování

Aby se zajistilo urychlené uvolnění finanční podpory a její využití k rychlejší reakci na současnou energetickou krizi, mohou členské státy požádat o předběžné financování až do výše 20 % dodatečného financování potřebného k financování opatření v jejich kapitolách týkajících se plánu REPowerEU. Toto požadované dodatečné financování může zahrnovat následující zdroje:

- nové příjmy ze systému ETS v souladu s článkem 21a,
- zdroje převedené z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu v souladu s článkem 21b,
- zdroje převedené z programů politiky soudržnosti v souladu s článkem 7,
- půjčky poskytované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost v souladu s článkem 14,
- dodatečnou nevratnou podporu v návaznosti na aktualizaci z června 2022 v souladu s článkem 18.

Predběžné financování bude vyplaceno až ve dvou tranších; první platba do dvou měsíců poté, co Komise přijme právní závazek uvedený v článku 23 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, a druhá do dvanácti měsíců poté, co vstoupí v platnost prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se schvaluje posouzení plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly týkající se plánu REPowerEU.

Platby odpovídající předběžnému financování budou záviset na dostupných zdrojích, zejména na dostupnosti finančních prostředků z účtu nástroje NextGenerationEU, na účinném předchozím převodu zdrojů z programů spravovaných v rámci sdíleného řízení a na prostředcích schválených v ročním rozpočtu EU, jakož i na příjmech podle článku 21a. Každá z obou tranší předběžného financování zdrojů převáděných podle článku 26 nařízení o společných ustanoveních nepřesáhne celkem 1 miliardu EUR pro všechny členské státy. Platba předběžného financování bude provedena po posouzení všech žádostí předložených členskými státy a v případě potřeby na poměrném základě, aby byl dodržen celkový strop ve výši 1 miliardy EUR. Finanční příspěvek a případně částka podpory v podobě půjčky, která má být vyplacena, se poměrně upraví, aby se zohlednilo toto dodatečné předběžné financování kapitol týkajících se plánu REPowerEU.

IV. Změna plánu s cílem zohlednit aktualizaci nového maximálního finančního příspěvku

Podle čl. 18 odst. 2 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost mohou členské státy aktualizovat své plány pro oživení a odolnost s cílem zohlednit aktualizovanou výši maximálního finančního příspěvku vypočtenou v souladu s čl. 11 odst. 2. Komise zveřejnila aktualizovanou výši maximálního finančního příspěvku pro všechny členské státy dne 30. června 2022 ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ Poznámka Komise určená Radě a Evropskému parlamentu ze dne 30. června 2022 „Nástroj pro oživení a odolnost: Aktualizace maximálního finančního příspěvku“

Je důležité poznamenat, že pozměněné plány pro oživení a odolnost by měly zůstat stejně ambiciózní jako plány původní (popřípadě by jejich ambice měly být ještě vyšší) a nadále splňovat všechna hodnotící kritéria uvedená v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Členské státy se musí zejména i nadále účinně zabývat všemi problémy uvedenými v příslušných doporučeních pro jednotlivé země nebo jejich podstatnou částí, jakož i prioritami ekologické a digitální transformace.

Podle čl. 18 odst. 2 nařízení o nástroji pro oživení a odolnost mohou členské státy navrhnout úpravu opatření a svých milníků a cílů tak, aby zohlednily revizi maximálního finančního příspěvku. Komise při posuzování těchto změn (případně ve spojení s článkem 14 u dodatečných opatření spojených s podporou v podobě půjčky) zváží:

- zda členský stát prokázal souvislost mezi navrhovanými změnami a změnou maximálního finančního příspěvku,
- celkové účinky všech navrhovaných změn v revidovaném plánu pro oživení a odolnost včetně nových a rozšířených opatření v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU s ohledem na všechna posuzovací kritéria, která musí tento plán splňovat.

Aktualizaci plánů pro oživení a odolnost za účelem zohlednění aktualizovaného maximálního finančního příspěvku podle čl. 18 odst. 2 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost lze provést pouze jednou, a to do konce roku 2023. Dohoda o financování by měla být v roce 2023 změněna, aby byla zohledněna aktualizovaná výše maximálního finančního příspěvku a přijat právní závazek k částce odpovídající 30 % finančního příspěvku vypočteného v souladu s přílohou III nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. V zájmu optimalizace tohoto procesu se členské státy důrazně vyzývají, aby do 30. dubna 2023 předložily jediný upravený plán, který by zahrnoval jak změny podle čl. 18 odst. 2, tak zavedení kapitoly týkající se plánu REPowerEU.

Příklady typů změn, které by mohly být navrženy podle čl. 18 odst. 2 v rámci výše uvedených ustanovení, zahrnují:

- zvýšení částky podpory v podobě půjčky nebo převodů s cílem kompenzovat snížení finančního příspěvku,
- zvýšení nebo snížení cílů nebo souvislého souboru cílů spolu s poměrnou změnou odhadovaných nákladů na dotčené (dotčená) opatření,
- doplnění nebo zrušení opatření ve vztahu ke změně finančního příspěvku,
- změnu harmonogramu milníků a cílů nebo úpravu popisu daného opatření a milníku/cíle ovlivněného změnou finančního příspěvku.

Členské státy mohou rovněž navrhnout změny milníků a cílů v několika souvisejících opatřeních s cílem zohlednit změnu finančního příspěvku, například sloučením několika malých vzájemně souvisejících opatření do jediného opatření. V takovém případě by členský stát musel nahradit konkrétní milníky a cíle a odpovídajícím způsobem přidat nebo navýšit ambice jiných milníků a cílů, a to za předpokladu, že celkové odhadované náklady tohoto plánu se rovnají aktualizovanému finančnímu příspěvku nebo jej převyšují, a členský stát prokáže souvislost mezi změnou přidělu a navrhovanými změnami plánu. Snížení nebo změna finančního příspěvku by mohly být zohledněny při zdůvodňování snížení ambicí a odhadovaných nákladů některých opatření v rámci jedné složky a současného zvýšení odhadovaných nákladů a ambicí v rámci jiných složek.

Snížení příspěvku

I když se konečná výše jejich maximálního finančního příspěvku snížila, členské státy se vyzývají, aby pokračovaly v provádění svých plánů pro oživení a odolnost a využívaly přitom alternativních zdrojů financování. V rámci Nástroje pro oživení a odolnost představují půjčky poskytované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost podle článku 14 významnou alternativu stejně jako převody z jiných fondů EU nebo využití vnitrostátních zdrojů. Členské státy mohou rovněž v souladu s čl. 21c odst. 2 kompenzovat snížení maximálního finančního příspěvku dodatečným financováním kapitoly týkající se plánu REPowerEU tak, že zahrnou stávající způsobilá opatření do svých kapitol týkajících se plánu REPowerEU, a to až do výše odhadovaných nákladů rovnajících se snížení maximálního finančního příspěvku v souladu s čl. 11 odst. 2. Toto snížení se vypočítá porovnáním rozdílu mezi maximálním finančním příspěvkem založeným na prognóze HDP na roky 2020 a 2021 (minus správní náklady) a konečným maximálním finančním příspěvkem, který Komise zveřejní po uvolnění konečných údajů o HDP (minus správní náklady). V praxi Komise použije při výpočtu odhadovaných nákladů odhadované náklady částí opatření již zahrnutých do přijatých prováděcích rozhodnutí Rady, které by byly převedeny do dané kapitoly týkající se plánu REPowerEU (s výjimkou nových opatření, kdy budou zapotřebí nové odhady nákladů).

Navýšení příspěvku

Členské státy, jimž byl po této aktualizaci maximální finanční příspěvek navýšen, mohou využít dodatečných finančních prostředků, které jsou k dispozici, navržením příslušných nebo rozšířením již plánovaných reforem a investic. Důrazně se vyzývají, aby tyto dodatečné příjmy v plném rozsahu přidělily na cíle plánu REPowerEU s přihlédnutím k doporučením pro jednotlivé země na rok 2022 a případně na rok 2023. Aby byl zvýšený maximální finanční příspěvek využit v plné výši, měly by náklady na jejich pozměněné plány odpovídat přinejmenším aktualizovanému maximálnímu finančnímu příspěvku.

Členské státy s vyšším maximálním finančním příspěvkem mohou využít článek 18 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a požádat o změnu stávajících opatření, pokud jsou tyto odůvodněné změny nezbytné k tomu, aby bylo možné zavést nová nebo rozšířená opatření, zejména opatření v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU.

V. Změna nebo nahrazení plánu z důvodu, že plán nebo jeho část již nelze v důsledku objektivních okolností splnit

Podle článku 21 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost mají členské státy možnost požádat o změnu svého plánu, nelze-li jeden či několik milníků a cílů zahrnutých do jejich již přijatého plánu pro oživení a odolnost v důsledku objektivních okolností splnit. Pozměněný plán však bude muset i nadále řešit všechna příslušná doporučení pro jednotlivé země nebo jejich podstatnou část, jakož i všechna ostatní posuzovací kritéria uvedená v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

Ruská agrese proti Ukrajině drasticky ovlivnila ceny energií a stavebních materiálů. To vyvíjí další tlak na globální dodavatelské řetězce. Závažnost tohoto vývoje nebylo možné předvídat v době, kdy byl nástroj zřízen, ani v době, kdy většina členských států předložila své plány pro oživení a odolnost. Tento vývoj může mít přímý dopad na realizaci některých investic zahrnutých v těchto plánech a lze se na něj odvolávat jako na objektivní okolnosti, které jsou podkladem pro žádost podle článku 21.

Objektivní okolnosti mohou vést k tomu, že dané opatření již nebude možné splnit při zachování odhadované úrovně nákladů nebo efektivnosti, případně vést ke stanovení lepší alternativy, která je příznivější pro splnění stejných cílů nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost nebo 11 posuzovacích kritérií. V takových případech bude nezbytné, aby členský stát předložil objektivní prvky, na nichž se zakládá neočekávaná neefektivnost vyplývající z provádění původního opatření podle původního plánu, a prokázal, že navrhovaná alternativa je pro dosažení zamýšlených cílů tohoto opatření vhodnější. Členský stát by například mohl předložit důkazy o tom, že alternativní opatření je nákladově efektivnější nebo příznivější pro dosažení politických cílů dané reformy nebo investice.

Vzhledem k významu cílů plánu REPowerEU při řešení aktuálních problémů se v pozměněném nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost výslovně uvádí, že se lze jako na objektivní okolnost podle článku 21 odvolávat i na potenciální rozpor mezi stávajícím opatřením stanoveným v prováděcím rozhodnutí Rady a cíli plánu REPowerEU. Komise jednotlivě posoudí, zda daný členský stát v tomto ohledu doložil objektivně ověřitelné skutečnosti.

Pokud se členské státy dovolávají článku 21 ve vztahu ke změně svého plánu, jsou povinny poskytnout náležitě odůvodnění na podporu navrhovaných změn a mohou si zvolit druh důkazů a informací, které chtějí na podporu svého odůvodnění předložit. Rozsah informací, které je třeba poskytnout, je určován typem a povahou těchto změn a objektivními okolnostmi, jichž se členský stát dovolává. Členské státy například nemusí poskytovat důkazy o výskytu obecně známých okolností (např. nedostatků v dodavatelských řetězcích), ale měly by poskytnout konkrétní informace o dopadu těchto událostí na opatření a na konkrétní milníky a cíle.

Následující scénáře mohou sloužit jako příklady toho, o jaké druhy změn provedených podle článku 21 by se mohlo jednat a jaké informace by členské státy musely předložit: (7)

- Členský stát navrhuje upravit cíl týkající se renovace množství budov nebo podlahové plochy z důvodu významného zvýšení cen stavebních materiálů. Na podporu své žádosti uvádí informace o inflaci ve stavebnictví v rámci svého hospodářství, a buď upraví svůj cíl úměrně zvýšeným nákladům, zruší dané opatření nebo požádá o dodatečné financování na pokrytí zvýšených odhadovaných nákladů (přičemž v každém z těchto případů doloží nezbytné náklady).

(7) Tyto příklady slouží pouze pro ilustraci a nijak nepředjímají, jak Komise posoudí odůvodnění předložené daným členským státem.

- členský stát navrhuje zrušit investici týkající se pořízení superpočítače z důvodu nedostatků v zásobování dodavatelského řetězce polovodičů. K žádosti je přiložen stručný přehled pokusů orgánů o získání příslušného výrobku a důkazy o neúspěšném nabídkovém řízení, jsou-li k dispozici.
- členský stát navrhuje změnit podmínky milníku týkajícího se výměny kotlů v domácnostech s cílem vyloučit plynové kotle z rozsahu podpory, protože jejich pořízení je v rozporu s cíli plánu REPowerEU, což podle nařízení o plánu REPowerEU představuje objektivní okolnosti.
- členský stát identifikuje výrazně nákladově efektivnější způsob výstavby dopravního uzlu a chce změnit příslušné technické specifikace v příslušném milníku. K této žádosti je připojena poznámka vysvětlující typ analýzy, která byla provedena s cílem určit, zda by tato nová metoda byla nákladově efektivnější a zda by současně vedla ke stejným celkovým výsledkům.
- členský stát by rád změnil vlastnosti vodní elektrárny, protože by mohla poskytovat výrazně lepší energetický výkon, a to i navzdory mírnému zvýšení nákladů. Členský stát poskytne stručnou analýzu toho, jak by nové vlastnosti vodní elektrárny zlepšily její celkovou výkonnost, jakož i aktualizovaný odhad nákladů na toto opatření.

Navrhované změny by neměly snížit celkové ambice plánů pro oživení a odolnost. Měly by zajistit, že tyto plány budou i nadále splňovat doporučení pro jednotlivé země, a neměly by vést k odložení jejich provádění do posledních let Nástroje pro oživení a odolnost. Opatření nahrazující ta, která jsou považována za již nesplnitelná, by měla navíc v nejvyšší možné míře přispět k naplňování cílů plánu REPowerEU (např. přechod od plynových kotlů k tepelným čerpadlům).

Scénář	Právní základ
Doplnění kapitoly týkající se plánu REPowerEU do plánu pro oživení a odolnost	Článek 21c
Úprava opatření v plánu pro oživení a odolnost v návaznosti na aktualizaci maximálního finančního příspěvku	Čl. 18 odst. 2
Změna opatření v plánu pro oživení a odolnost v důsledku objektivních okolností, které způsobují, že tato opatření již nelze splnit	Článek 21
Doplnění opatření do plánu pro oživení a odolnost s cílem čerpání dalších půjček poskytovaných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost	Článek 14
Kombinace kterýchkoli z výše uvedených scénářů	Článek 14, čl. 18 odst. 2, článek 21 nebo 21c

ČÁST II

POKYNY TÝKAJÍCÍ SE VYPRACOVÁNÍ A PŘEDKLÁDÁNÍ DODATKŮ

V tomto oddíle jsou uvedeny obecné pokyny týkající se vypracování a předkládání dodatku k plánu pro oživení a odolnost, včetně vyhotovení kapitoly týkající se plánu REPowerEU. V celé této části se pojmem „změna“ rozumí veškeré změny plánu pro oživení a odolnost, a to bez ohledu na jejich právní základ. Při změně svých plánů by členské státy měly předložit důkazy vztahující se k posuzovacím kritériím vymezeným v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, jakož i aktualizované informace podle článků 18 a 21c nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

Rozsah nových informací předkládaných členskými státy by měl být úměrný změnám navrhovaným v dodatku. Pokud navrhované změny nemají na daný určitý oddíl dopad, není třeba vyplňovat příslušnou část vzoru. Předložení kapitoly týkající se plánu REPowerEU by mělo mít podobu předložení další složky vztahující se k těmto specializovaným reformám a investicím. Strukturu již přijatého plánu není třeba měnit a je třeba se vyvarovat opakování.

Část II je rozdělena do dvou hlavních oddílů: zaprvé pokynů vztahujících se k vyhotovení kapitol týkajících plánu REPowerEU a zadruhé pokynů týkajících se informací, které by měly být předloženy v rámci obecné změny plánů pro oživení a odolnost.

I. Kapitola týkající se plánu REPowerEU

1. Reformy a investice

Opatření uvedená v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU představují buď nové reformy a investice zahájené od 1. února 2022, nebo rozšířenou část reforem a investic zahrnutých do již přijatých prováděcích rozhodnutí Rady (s datem zahájení od 1. února 2020). V druhém jmenovaném případě by do dané kapitoly týkající se plánu REPowerEU byla zahrnuta pouze rozšířená část stávajícího opatření. Členské státy, na které se vztahuje snížení maximálního finančního příspěvku v souladu s čl. 11 odst. 2, mohou rovněž zahrnout opatření do již přijatých prováděcích rozhodnutí Rady, aniž by je rozšířily, a to až do výše odhadovaných nákladů rovnající se snížení maximálního finančního příspěvku. V praxi to znamená, že daná kapitola týkající se plánu REPowerEU by v těchto případech obsahovala části opatření obsažených v již přijatých prováděcích rozhodnutích Rady, jejichž celkové náklady by byly nižší nebo rovný snížení maximálního finančního příspěvku.

Rozšířené opatření by mělo přinést podstatné zvýšení úrovně ambicí původního opatření. To by se mělo odrazit v koncepci nebo úrovni odpovídajících milníků a cílů. Členský stát by například mohl zachovat opatření ve stávající složce plánu pro oživení a odolnost, ale výrazně zvýšit cíl v kapitole týkající se plánu REPowerEU, aby mohl využít nově dostupné finanční prostředky. Například zvýšení kapacity výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů z 1 000 MW na 1 300 MW by bylo prezentováno jako zvýšení o 300 MW; zvýšení počtu renovovaných budov (a dosažení úspor energie nad 30 %) z 20 000 na 30 000 bytových jednotek by se považovalo za rozšíření tohoto opatření o 10 000 bytových jednotek.

Je třeba připomenout, že reformy a investice by měly rovněž přispět k účinnému řešení všech výzev uvedených v příslušných doporučeních pro jednotlivé země nebo jejich podstatné části včetně doporučení pro jednotlivé země přijatých Radou v rámci cyklů evropského semestru pro rok 2022, 2023 a následující roky, a to předtím, než členský stát předloží svůj revidovaný plán pro oživení a odolnost. Doporučení pro jednotlivé země pro rok 2022 se týkají mimo jiné i výzev v oblasti energetiky, kterým členské státy čelí. Plány pro oživení a odolnost včetně plánů obsahujících kapitolu týkající se plánu REPowerEU, které uspokojivě neřeší posuzovací kritéria, nelze posoudit kladně a nelze dát k dispozici žádné dodatečné financování.

Vzhledem k naléhavosti výzev, kterým EU čelí, a ke zkrácenému harmonogramu pro dokončení opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost (kdy poslední milníky/cíle mají být dokončeny do srpna 2026) se členské státy vyzývají, aby co nejvíce využívaly opatření již obsažená v přijatých prováděcích rozhodnutích Rady, a tím včasné přispěly k cílům plánu REPowerEU.

2. Příklady opatření, která lze zahrnout do kapitol týkajících se plánu REPowerEU

- a) *zlepšení energetické infrastruktury a zařízení s cílem uspokojit bezprostřední potřeby bezpečnosti dodávek plynu včetně zkapalněného zemního plynu (LNG), zejména umožnit diverzifikaci dodávek v zájmu Unie jako celku*

Tento cíl se vztahuje na energetickou infrastrukturu a zařízení umožňující diverzifikaci dodávek plynu členských států s cílem uspokojit bezprostřední potřeby bezpečnosti dodávek, aniž by zatím byly ohroženy dlouhodobé cíle EU v oblasti energetiky a klimatu. To zahrnuje terminály pro zkapalněný zemní plyn, jako jsou například plovoucí zásobovací plošiny a znovuzplyňovací zařízení pro zkapalněný zemní plyn, plynovody a další součásti plynárenské sítě, jako jsou měřicí stanice, kompresorové stanice nebo zařízení pro skladování plynu.

Kromě toho mohou být opatření týkající se ropné infrastruktury a zařízení, která jsou nezbytná pro uspokojení okamžitých potřeb zabezpečení dodávek, zahrnuta pouze do kapitoly týkající se plánu REPowerEU členských států, které jsou kvůli své zeměpisné poloze obzvláště závislé na ruské ropě a které obdržely mimořádnou dočasnou výjimku ze zákazů uvedených v čl. 3m odst. 1 a 2 nařízení (EU) č. 833/2014.

Investice dotčených členských států do plynárenské a ropné infrastruktury by měly být v co největší možné míře sladěny se závěry posouzení dodatečných potřeb vztahujících se k energetické infrastruktuře uvedenými ve sdělení Komise týkajícím se plánu REPowerEU ze dne 8. března 2022 a závěry jednání s členskými státy v rámci pracovních skupin na vysoké úrovni scházejících se na úrovni regionů za účelem jednání o politice týkající se transevropské energetické sítě (TEN-E), jehož výsledek byl zohledněn v příloze III plánu REPowerEU ze dne 18. května 2022.

Vzhledem k zaměření na okamžité potřeby bezpečnosti dodávek a s výhradou kladného posouzení ze strany Komise budou opatření ke zlepšení energetické infrastruktury a zařízení, která jsou nezbytná pro uspokojení potřeb v oblasti bezpečnosti dodávek energie, moci využívat výjimku ze zásady „významně nepoškozovat“. Za tímto účelem budou členské státy povinny poskytnout příslušné informace odůvodňující způsobilost pro udělení této výjimky (viz bod B) níže).

Pokud jde o opatření přispívající k bezpečnosti dodávek energie, členské státy by rovněž měly věnovat pozornost hledisku kybernetické bezpečnosti projektů, aby co nejvíce minimalizovaly potenciální rizika narušení dodávek energie.

b) *zvýšení energetické účinnosti budov a klíčové energetické infrastruktury, dekarbonizace průmyslu, zvýšení výroby a využívání udržitelného biomethanu a vodíku získaného z obnovitelných zdrojů nebo bez fosilních zdrojů a zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a urychlení jejího zavádění*

1) To zahrnuje opatření, jako jsou například energeticky úsporné renovace budov včetně opatření ke zvýšení energetické účinnosti nebo integrace obnovitelných zdrojů energie, případně dekarbonizace soustav vytápění a chlazení nebo opatření v oblasti energetické účinnosti v účinných systémech dálkového vytápění a chlazení nebo nákladově efektivní a energeticky účinná zlepšení pro podniky, zejména pro ty, které provádějí doporučení vyplývající z energetických auditů. Taková opatření by snížila závislost na fosilních palivech a podpořila zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Tohoto cíle by bylo dosaženo například:

- poskytováním podpory renovacím a technologiím snižujícím energetickou náročnost budov, například v průměru nejméně o 30 % (s přednostním přístupem pro energeticky nejnáročnější budovy a domácnosti s nízkými příjmy),
- zajišťováním účinnosti dekarbonizace systémů vytápění a chlazení, jako jsou například tepelná čerpadla (včetně hybridních tepelných čerpadel), vysoce energeticky účinné dálkové vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů, fotovoltaická energie, skladování energie pro energii z obnovitelných zdrojů na místě, inteligentní termostaty atd.,
- využíváním zvláštních finančních nástrojů nebo přispíváním k záruce InvestEU na podporu investic do energetické renovace budov (například dodatečné úpravy obytných a nebytových budov s největší energetickou náročností, dekarbonizace systémů vytápění a instalace obnovitelných zdrojů energie na místě),
- zřizováním vnitrostátních nebo regionálních nástrojů technické pomoci na podporu rozvoje rozsáhlé sítě finančně zdravých projektů v oblasti energetické účinnosti a renovace budov, které přilákají soukromé investory,
- zřizováním nebo posilováním stávajících vnitrostátních fondů pro energetickou účinnost pomocí specializovaných finančních nástrojů pro energetickou účinnost a renovace budov,
- aktualizací právních předpisů týkajících se stavebnictví a budov tak, aby vyžadovaly větší energetickou účinnost nové výstavby a renovací,
- legislativními opatřeními vyžadujícími povinnou instalaci inteligentních elektroměrů v budovách.

2) Cíl dekarbonizace průmyslu je podrobněji popsán v rámečku níže.

3) Cíl podpořit zavádění udržitelného biomethanu a vodíku souvisí s investicemi do zvýšení výrobní kapacity a využívání udržitelného biomethanu (včetně propojení umožňujících jeho přimíchávání do plynárenské infrastruktury) a zvýšení výrobní kapacity vodíku z obnovitelných zdrojů ⁽⁸⁾ (včetně zvýšení příslušné kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů nezbytné pro výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů). Tento cíl se týká rovněž investic do kapacity výroby vodíku bez využití fosilních zdrojů ⁽⁹⁾ a specializované vodíkové infrastruktury včetně plynovodů, skladování a přístavních terminálů.

Příslušné reformy by mohly spočívat v pobídkách pro investice do výroby nebo využívání biomethanu a bioplynu z udržitelných zdrojů (kvóty, rozdílové smlouvy) nebo v reformách navrhujičích vhodný legislativní rámec a regulační režimy pro výrobu, využívání, přepravu a skladování vodíku z obnovitelných zdrojů nebo získaného bez využití fosilních zdrojů se zaměřením na obtížně dekarbonizovatelná odvětví v souladu s vodíkovou strategií EU.

⁽⁸⁾ Vodíkem z obnovitelných zdrojů se rozumí vodík vyrobený z obnovitelných zdrojů energie v souladu s metodikami stanovenými pro kapalná a plynná paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaná v odvětví dopravy ve směrnici (EU) 2018/2001 a v souvisejících aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech.

⁽⁹⁾ Pokud jde o vodík získaný bez využití fosilních zdrojů, použijte jako referenční bod Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině (2022/C 426/01). V rámci cíle týkajícího se výroby a využívání vodíku z obnovitelných zdrojů a vodíku získaného bez využití fosilních zdrojů nelze podporovat vodík vyrobený pyrolyzou plynu nebo reformováním methanu parou se zachycováním a ukládáním uhlíku.

- 4) Cíl zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů a urychlit její zavádění zahrnuje opatření ke zvýšení kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů, posílení nebo modernizaci sítě potřebné k integraci obnovitelných zdrojů energie a příslušného skladování, jakož i reformy, které urychlují postupy vztahující se k udělování povolení pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie včetně jejich připojení k síti.

Reformy by se měly zaměřit na zjednodušení a urychlení povolování projektů v oblasti obnovitelných zdrojů, včetně například digitalizace postupů nebo zavedení jednotného kontaktního místa pro povolování v oblasti životního prostředí, případně na zlepšení (územního) plánování včetně určení oblastí obzvláště vhodných pro rozvoj energie z obnovitelných zdrojů. Reformy by mělo doprovázet nezbytné prohlubování dovedností administrativních pracovníků a navýšení jejich počtů, aby bylo možné zvládnout zrychlení a zvýšený počet žádostí o povolení, a další opatření zlepšující správní kapacity, jako jsou lepší nástroje a zjednodušené pracovní postupy.

Pokud jde konkrétně o odvětví vytápění, lze tohoto cíle dosáhnout pomocí:

- zvláštních finančních nástrojů nebo jiných druhů podpory, dotačních nebo daňových pobídek pro investice do vysoce energeticky účinného vytápění a dálkového vytápění z obnovitelných zdrojů včetně pobídek pro spotřebitele, aby instalovali tepelná čerpadla a solární tepelné jednotky, nebo se připojili k modernímu účinnému dálkovému vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla,
- plánovaných programů nahrazování systémů vytápění založených na fosilních palivech obnovitelnými technologiemi (teplo z obnovitelných zdrojů, dálkové vytápění založené na obnovitelných zdrojích, využívání sítí odpadního tepla z průmyslových procesů a chlazení),
- modernizace systémů dálkového vytápění s cílem nahradit fosilní paliva tepelnými čerpadly nebo obnovitelnými zdroji, optimalizace provozních teplot, snížení tepelných ztrát v dálkové síti, modernizace rozvodu, uplatňování inteligentního řízení a rozšiřování možností akumulace tepla.

ba) řešení energetické chudoby

V souladu se zásadami evropského pilíře sociálních práv mohou kapitoly týkající se plánu REPowerEU zahrnovat rovněž opatření zaměřená na strukturální řešení základních příčin energetické chudoby prostřednictvím dlouhodobých investic a reform, mimo jiné v oblasti energetické účinnosti, opatření v oblasti renovace budov a opatření na ochranu spotřebitelů a posílení jejich postavení. Tyto reformy a investice by měly poskytovat dostatečnou úroveň finanční podpory umožňující strukturální snížení poptávky po energii pro domácnosti s nízkými příjmy (až do výše 100 % nákladů) a zranitelné společnosti včetně mikropodniků a malých a středních podniků, jakož i společností v energeticky náročných průmyslových odvětvích, které čelí vážným obtížím v důsledku vysokých cen energie.

Opatření, která mohou tyto cíle splnit, zahrnují například: ⁽¹⁰⁾

- finanční podporu systémů energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím specializovaných finančních nástrojů,
- programy na snížení poptávky po elektřině pro domácnosti a podniky včetně malých a středních podniků, které čelí obtížím v důsledku vysokých cen elektřiny,
- finanční dorovnání vůči jiným programům v rámci plánů pro oživení a odolnost s cílem zvýšit intenzitu pomoci zranitelným domácnostem, např. na renovaci v oblasti energetické účinnosti,
- programy dotující energetickou renovaci nebo instalaci řešení vytápění,
- podporu a propagaci energetických společenství,
- vzdělávací programy v oblasti energetiky pro veřejnost s cílem zvýšit povědomí o úsporách energie, zaměřené zejména na vysoce energeticky náročné vzorce a spotřebitele,
- zavedení jednotných kontaktních míst poskytujících skutečné poradenství a pomoc (neomezenou jen na informace) o možnostech renovace budov, certifikátech energetické náročnosti a doporučeních energetických auditů,
- reformy, které zohledňují úroveň energetické účinnosti v souvislosti se stanovováním nájemného za bytové a komerční nemovitosti.

⁽¹⁰⁾ Další příklady opatření viz Řešení nárůstu cen energie: soubor opatření a podpor (COM(2021) 660 final).

bb) *pobídky ke snižování poptávky po energii*

Cíl spočívající v motivaci ke snižování poptávky po energii se vztahuje na opatření zaměřená na výrobní procesy / poskytování služeb *společnosti* a souvisí s otázkami uvedenými ve zvláštním oddíle níže (Posilování průmyslové základny Evropy). Příkladem kombinace příslušných nákladů na energii se strukturálními opatřeními by mohla být dočasná finanční kompenzace za výrobní ztráty vyplývající z krátkodobého snížení poptávky po elektřině doprovázená požadavkem na investici (investice) s dlouhodobými účinky splňující cíle REPowerEU (např. snížení intenzity skleníkových plynů ve výrobě daného podniku ⁽¹⁾ do poloviny roku 2026, dosažené například přechodem na energii z obnovitelných zdrojů nebo opatřeními pro úsporu energie).

Investice do snižování poptávky po energii by mohly být doplněny rovněž reformami poskytujícími regulační pobídky pro dlouhodobé zlepšování energetické účinnosti, konkrétně:

- zavedení jednotných kontaktních míst poskytujících poradenství a pomoc (neomezenou jen na informace) v oblasti renovace budov, certifikátů energetické náročnosti a doporučení energetických auditů,
- programy motivující k energetické renovaci budov nebo k instalaci řešení vytápění popsanych v bodě 1 písm. b).

c) *řešení vnitřních a přeshraničních problémů v oblasti přenosu a distribuce energie, podpora skladování elektřiny a urychlování integrace obnovitelných zdrojů energie a podpora dopravy s nulovými emisemi a její infrastruktury včetně železnic*

Příklady opatření spojených s přenosem, distribucí a skladováním energie zahrnují:

- zařízení pro skladování elektřiny, zejména na podporu zavádění obnovitelných zdrojů a/nebo pro minimalizaci přetížení,
- rozvoj vnitrostátních sítí pro distribuci a přenos elektřiny, zejména za účelem řešení problémů a podpory další integrace obnovitelných zdrojů energie,
- výstavbu elektrických propojovacích vedení,
- reformy sazeb a usnadňování projektů v oblasti propojenosti soustav,
- reformy ke zvýšení flexibility energetického systému,
- stanovení transparentních harmonogramů modernizace distribuční a přenosové soustavy a aukce energie z obnovitelných zdrojů.

Příklady opatření spojených s dopravou s nulovými emisemi by zahrnovaly investice nebo reformy za účelem zavedení:

- vozidel s nulovými emisemi výfukových plynů, jako jsou například vozidla s plně elektrickým pohonem nebo s vodíkovými palivovými články, a plavidel/letadel s nulovými emisemi,
- obnovy dopravních prostředků s nulovými emisemi a dodatečných úprav na dopravní prostředky s nulovými emisemi a infrastruktury pro vozidla a plavidla/letadla s nulovými emisemi výfukových plynů,
- kolejových vozidel pro použití v železniční dopravě s nulovými emisemi, jakož i železniční infrastruktury a souvisejících dílčích systémů pro kolejová vozidla s nulovými emisemi, elektrických dobíjecích stanic, modernizace přípojek k elektrické síti, vodíkových plnicích stanic nebo elektrických silničních systémů,
- reforem regulačního rámce na podporu dodatečných úprav malých automobilů s vnitřním spalováním na elektrická vozidla urychlením postupu schvalování typu těchto dodatečných úprav, poskytování pobídek pro odvětví dodatečných úprav a spotřebitele (daňové pobídky, výhodné půjčky nebo dotace na počáteční investice) a vytvoření osvětové kampaně,
- investic do výroby leteckých paliv z vodíku z obnovitelných zdrojů a reforem na podporu výroby.

d) *Podpora cílů uvedených v písmenech a), b), ba), bb) a c) prostřednictvím urychlené rekvalifikace pracovní síly se zaměřením na zelené dovednosti a související digitální dovednosti, jakož i podpora hodnotových řetězců v oblasti klíčových surovin a technologií souvisejících s ekologickou transformací*

⁽¹⁾ Pokud jde o podporu zařízení, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, použijí se kritéria stanovená v technických pokynech zásady „významně nepoškozovat“ a v přílohách prováděcího rozhodnutí Rady.

Pokud jde o zelené dovednosti a související digitální dovednosti, přispívá tento cíl k tomu, aby pracovní síla získala dovednosti a kompetence potřebné k dosahování cílů v oblasti energetiky a klimatu, zejména v klíčových průmyslových odvětvích pro přechod na nulové čisté emise. Opatření mohou zahrnovat například:

- prohlubování dovedností a změnu kvalifikace pracovní síly prostřednictvím odborné přípravy a prognostických nástrojů včetně věnování zvláštní pozornosti nedostatečně zastoupeným skupinám,
- učňovskou přípravu, stáže a praktické stáže, a to i ve spolupráci s příslušnými podniky,
- přizpůsobení osnov vzdělávání a odborné přípravy a poskytování odpovídajícího vzdělávání a kariérního poradenství,
- pobídky k prohlubování dovedností stávající pracovní síly a k odborné přípravě kvalifikovaných odborníků v odvětví obnovitelných zdrojů energie a ve stavebnictví.

Pokud jde o podporu hodnotových řetězců v oblasti klíčových surovin a technologií souvisejících s ekologickou transformací, zejména klimaticky neutrálních průmyslových technologií, lze tento cíl řešit opatřeními posilujícími kapacitu technologické a výrobní základny Unie pro materiály a komponenty z oblasti čistých technologií, aby se zvýšila odolnost a suverenita strategických hodnotových řetězců EU včetně posílení oběhového hospodářství (viz zvláštní rámeček níže).

Posilování průmyslové základny Evropy v kontextu vysokých cen energií

Evropská rada ve svých závěrech z 15. prosince 2022 zdůraznila, že je důležité zabezpečit hospodářskou, průmyslovou a technologickou základnu Evropy v kontextu vysokých cen energií a sílicí globální konkurence. V zájmu řešení těchto výzev a posílení hospodářské odolnosti a konkurenceschopnosti Evropy vyzvala Evropská rada ke koordinované reakci, která zahrnuje mobilizaci všech příslušných nástrojů na vnitrostátní i unijní úrovni.

Nařízení o plánu REPowerEU uznává úlohu průmyslu jako hybné síly přechodu EU od závislosti na fosilních palivech k diverzifikovanějším dodávkám energie z obnovitelných zdrojů. Zaprvé, největší podíl na emisích skleníkových plynů v EU (22 %) má zpracovatelský průmysl, a rychlá dekarbonizace průmyslových procesů proto představuje zásadní faktor pro dosažení jak cílů v oblasti klimatu, tak cílů plánu REPowerEU. Zadruhé, silná a inovativní výrobní, průmyslová a technologická základna EU v klíčových hodnotových řetězcích čistých technologií je důležitá pro zajištění toho, aby se EU při přechodu od fosilních paliv k obnovitelným zdrojům nestala příliš závislou na třetích zemích, pokud jde o zařízení, součásti a materiály nezbytné pro klimaticky neutrální hospodářství.

V této souvislosti se členské státy vyzývají, aby v rámci celkové vyváženosti priorit plánu REPowerEU navrhly ve svých kapitolách týkajících se plánu REPowerEU opatření a investice, které by podpořily přechod průmyslu EU na bezuhlíkové nebo nízkouhlíkové technologie na cestě ke klimatické neutralitě, a současně zachovaly stávající i budoucí konkurenceschopnost klíčových odvětví čistých technologií v EU, podporovaly rozšiřování jejich výrobních a inovačních kapacit, a to i v klíčových segmentech jejich dodavatelských řetězců, a obecněji zachovávaly globální atraktivitu EU jako místa pro investice do strategických odvětví v oblasti čistých technologií. Taková investiční podpora (např. daňové úlevy nebo jiné formy podpory) by měla být spojena s dalšími reformami, které by zesílily dopad finanční podpory.

Je rovněž vhodné připomenout, že členské státy mohou financovat investice do dlouhodobých aktiv a za specifických podmínek i některé dočasné provozní výdaje spojené s těmito projekty (jak ve stávajících plánech pro oživení a odolnost, tak v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU). Aby byly tyto provozní náklady způsobitelné pro podporu z Nástroje pro oživení a odolnost, měly by být nedílnou součástí reformy/investice, která přispívá ke splnění hodnotících kritérií Nástroje pro oživení a odolnost, a měly by být omezené a úměrné dosažení zamýšlených dlouhodobých výsledků dané investice (např. viz praktické příklady níže, které by mohly být vhodným řešením problémů identifikovaných členskými státy). Níže uvádíme několik ilustrativních příkladů typů opatření, jejichž zařazení do kapitol týkajících se plánu REPowerEU by členské státy mohly zvážit v souvislosti s cíli plánu REPowerEU.

Ustanovení čl. 21c odst. 3 písm. b) – dekarbonizace průmyslu, zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a urychlení jejího zavádění.

- Investice do dekarbonizace výroby oceli, například nahrazení vysokopečnicích výrobních procesů výrobními procesy s nulovými nebo nízkými emisemi založenými na elektrifikaci nebo vodíku. Tento projekt by mohl zahrnovat také výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů a pokrývat provozní náklady spojené s touto investicí. Doprovodná reforma by mohla spočívat v daňových úlevách na výzkum a inovace nových průlomových technologií s nulovými emisemi.
- Podpora výroby komponentů pro větrné turbíny (lopatky, rohože, turbíny, kabely). To by mohlo být spojeno s reformou, která by stanovila závazný vnitrostátní cíl pro dodávky větrné energie a předvídatelnější plánování rozvoje větrné energetiky a aukcí
- Podpora výroby komponentů pro solární fotovoltaické systémy (polykrystalický křemík, ingoty a plátky, články, moduly, inventory) včetně kapitálových výdajů. To by mohlo být spojeno s reformou, která by stanovila povinné rozmístění solárních panelů na střechách velkých budov přesahujících určitou plochu (např. kanceláře, supermarkety, sklady, parkoviště) nebo povinné rozmístění vertikálních oboustranných solárních panelů na dálnicích.

Ustanovení čl. 21c odst. 3 písm. d) – pobídky ke snižování poptávky po energii

- Programy dotující nákup a instalaci tepelných čerpadel včetně průmyslových tepelných čerpadel. Financování by mohlo zahrnovat i prvky spojené s podporou dotací a osvětových kampaní pro malé a střední podniky v oblasti energetických auditů. Reforma doplňující tyto investice by mohla zahrnovat stanovení data postupného ukončení vytápění fosilními palivy v průmyslových zařízeních nebo závazné plány dekarbonizace na úrovni jednotlivých průmyslových odvětví nebo závodů.
- Investice podporující vývoj a zavádění nejúčinnějších technologií pro využití odpadního tepla v energeticky náročných průmyslových odvětvích. Tato podpora by se mohla vztahovat i na doplňkovou podporu spojenou s touto instalací (návrh projektu, patentové licence, odborná příprava zaměstnanců). Podpora by mohla mít také podobu daňových úlev. Členské státy by ji mohly kombinovat s regulačními pobídkami, například s povinností vybavit určitý typ zařízení zařízeními na výrobu energie z odpadního tepla při nízkých teplotách.

Ustanovení čl. 21c odst. 3 písm. e) – podpora skladování elektřiny a urychlení integrace obnovitelných zdrojů

- Energetický uzel kombinující výrobu solární energie s velkokapacitním skladováním energie na místě v rámci průmyslového závodu. Tato podpora by mohla pokrývat i některé náklady spojené s touto investicí, jako jsou dodávky náhradních dílů, mzdové náklady spojené s výstavbou zařízení a administrativní náklady. Související reformy by s sebou mohly nést zjednodušení povolovacích řízení pro výstavbu těchto zařízení a jejich připojení k síti.
- Systém skladování energie umožňující druhotné využití baterií (například z elektromobilů). Tato investice by mohla pokrýt náklady spojené s pořízením znovu použitých nebo recyklovaných baterií. Tuto investici by mohla doplnit reforma posilující recyklační povinnosti výrobců elektromobilů.

Ustanovení čl. 21c odst. 3 písm. f) – podpora hodnotových řetězců v oblasti klíčových surovin a technologií souvisejících s ekologickou transformací

- Zařízení na výrobu lithia bez fosilních zdrojů z geotermálních solanek (s využitím procesu přímé těžby lithia), včetně nákladů na zřizovací fázi (např. licence na příslušné patenty). To by mohlo být spojeno s reformou, která by motivovala k zavádění lithia získaného bez využití fosilních zdrojů, a to i v automobilovém průmyslu a v odvětví obnovitelných zdrojů energie.
- Zařízení na výrobu katod a anod pro baterie, včetně zařízení na opětovné použití a recyklaci baterií a výroby výrobního zařízení pro gigatovárny. To by mohlo být spojeno se zjednodušením povolovacích řízení pro výstavbu továren a s ambiciózními cíli v oblasti využívání recyklovaných baterií a norem účinného využívání zdrojů.

- Technologická zdokonalení rafinerií mědi umožňující recyklaci předupraveného elektronického šrotu (neboli e-materiálu) za účelem získání především mědi, cínu, niklu a vzácných kovů, které jsou spojeny s ekologickou transformací. To by mohlo zahrnovat přechodné náklady na odbornou přípravu s cílem rekvalifikace stávajících zaměstnanců a náklady spojené se sběrem a přepravou elektronického odpadu. Možná doplňující reforma by mohla zahrnovat stanovení vyšších cílů pro tříděný sběr a opětovné použití/recyklaci elektronického odpadu.

Jaký model podpory mohou členské státy zvažovat?

Návrh příslušného nástroje finanční podpory by měl zajistit možnost rychlého čerpání finančních prostředků odvětvími, která je potřebují. V této souvislosti by bylo možné před vytvořením nových finančních nástrojů zvážit rozšíření stávajících režimů a projektů podpory. Stávající průmyslové aliance EU (zejména v oblasti baterií, solární fotovoltaiky, klíčových surovin a vodíku) často zahrnují návrhy seznamů projektů, o nichž by bylo možno uvažovat pro účely financování v rámci takových režimů podpory, pokud je to nezbytné a přiměřené. Obdobně by bylo možno podpořit i projekty, které získaly kladné hodnocení Inovačního fondu, ale nedosáhly prahové hodnoty pro financování.

Půjčky poskytované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost navíc nabízejí konkurenceschopné podmínky financování. Existují různá řešení, která by bylo možno využít k přenesení těchto výhodných nákladů na kapitál na podniky, například:

- směřování půjček poskytovaných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost prostřednictvím mezinárodních finančních institucí, mezinárodních rozvojových bank a komerčních bank s cílem zajistit jejich rychlé využití, nespolečání na zdroje veřejné správy,
- uplatňování záruk za půjčky s cílem snížit riziko pro věitele a ztraktivnit pro ně financování projektů čistých technologií,
- vytvoření fondu nabízejícího řešení v oblasti překlenovacího financování s cílem umožnit podnikům překlenutí období mezi vznikem výdajů a získáním příjmů z dlouhodobých investic.

3. Zásada „významně nepoškozovat“

Uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ v rámci plánu REPowerEU

Na reformy a investice podporované Nástrojem pro oživení a odolnost se i nadále vztahuje zásada „významně nepoškozovat“ v souladu s nařízením o Nástroji pro oživení a odolnost s jednou cílenou výjimkou pro zajištění okamžité energetické bezpečnosti EU.

Opatření napomáhající naplňování cílů plánu REPowerEU, která se již stala součástí přijatých plánů pro oživení a odolnost, již byla posouzena s ohledem na zásadu „významně nepoškozovat“. Proto nebude nutné provádět nové posouzení rozšířených částí těchto opatření. Změna posouzení by mohla být nutná pouze v případě rizika, že by povaha změn těchto opatření mohla ovlivnit posouzení zásady „významně nepoškozovat“. U nových opatření by členské státy měly předložit informace o tom, jak jsou tato opatření v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“.

Za tímto účelem by členské státy měly předložit nebo změnit sebehodnocení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ pro účely opatření provádějících plán REPowerEU v souladu s oddílem II odst. 1 bodem D) těchto pokynů.

Je vhodnější zahrnout do dané kapitoly týkající se plánu REPowerEU pouze ta opatření, která jsou ze své podstaty v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“, což lze prokázat v sebehodnocení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“. U takových opatření nebude nutné v popisu opatření a/nebo v odpovídajících cílech a úkolech uvádět žádné zvláštní záruky týkající se zásady „významně nepoškozovat“.

Jinými slovy, na základě informací poskytnutých členskými státy se podle povahy opatření určí, zda mohou být požadovány zvláštní záruky týkající se zásady „významně nepoškozovat“ či nikoli.

Výjimka z uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle plánu REPowerEU

S výhradou kladného posouzení ze strany Komise se zásada „významně nepoškozovat“ nebude vztahovat na opatření, která mají přispět ke zlepšení energetické infrastruktury a zařízení pro uspokojení okamžitých potřeb zabezpečení dodávek energie.

Při posuzování způsobilosti opatření pro výjimku z uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ zohlední Komise čtyři požadavky. Komise si může od členských států vyžádat příslušné informace na podporu svého posouzení.

- **Zda je dané opatření nezbytné a přiměřené z hlediska uspokojení okamžitých potřeb zabezpečení dodávek v souladu s čl. 21c odst. 3 písm. a), s přihlédnutím k čistším proveditelným alternativám a k riziku účinků tzv. „zablokování“.**

Při posuzování nezbytnosti a přiměřenosti opatření zohlední Komise odhadované prognózy poptávky po plynu nebo ropě v dotčeném členském státě, kapacity pro propojení a výměny s jeho sousedy, přičemž zohlední cíle v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, jakož i dopady přerušování dovozu z Ruska. Komise navíc zohlední dodatečnou kapacitu a objem energie, které dané opatření přinese, rozpracovanost, časový harmonogram a existenci doplňkových projektů včetně projektů v sousedních členských státech.

Členské státy se vyzývají, aby předložily veškeré relevantní informace, které Komisi umožní provést posouzení. Na základě informací poskytnutých členským státem Komise posoudí rovněž případnou technologickou a ekonomickou proveditelnost čistších alternativ se stejnou kapacitou, podobným časovým rámcem a srovnatelnými náklady. Komise si může například vyžádat informace o alternativních řešeních, která daný členský stát zvažoval, jako je například výstavba rozsáhlých projektů výroby energie z obnovitelných zdrojů s ekvivalentní energetickou kapacitou. Další plynárenská infrastruktura by měla navíc být pokud možno schopna obstát i v budoucnosti, aby tak byla usnadněna její dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového zaměření na udržitelná paliva. Členské státy by například měly vysvětlit, zda bude daná infrastruktura umožňovat fungování na bázi 100 % čistého vodíku nebo jeho derivátů, a pokud to není možné, uvést příslušné důvody.

- **Dotčený členský stát vyvinul dostatečné úsilí k omezení možného poškozování environmentálních cílů ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852, pokud je to proveditelné, a ke zmírnění takového poškození prostřednictvím jiných opatření včetně opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU.**

Komise ve svém posouzení zohlední celkové úsilí, které členský stát vynakládá na omezení újmy způsobené tímto opatřením ve vztahu k šesti environmentálním cílům stanoveným v článku 17 nařízení (EU) 2020/852, a to i prostřednictvím opatření, která jsou předložena v kapitole týkající se plánu REPowerEU.

Opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU by měla být prováděna v souladu s platným právním rámcem EU a s vnitrostátním právním rámcem v oblasti životního prostředí. To pomůže zmírnit škody zejména na základě kontroly a prevence znečištění, jakož i ochrany biologické rozmanitosti a vodních útvarů, zejména prostřednictvím posuzování vlivu na životní prostředí. Úsilí vyvíjené členskými státy by však mělo pokud možno zahrnovat prvky omezující potenciální poškozování environmentálních cílů. Například s ohledem na cíl zmírňování změny klimatu se členské státy vyzývají, aby poskytly informace týkající se plánované kapacity a předpokládaného využití daného projektu, aby se prokázalo, že jeho rozsah není větší, než je nezbytné pro uspokojení potřeb EU v oblasti bezpečnosti dodávek energie v krátkodobém horizontu. Pokud jde o přizpůsobování se změně klimatu, mohlo by být provedeno odpovídající posouzení klimatických rizik s cílem omezit riziko klimatických nebezpečí pro fungování projektu. Členské státy by měly usilovat o to, aby nedocházelo k významnému poškozování ostatních environmentálních cílů.

- **Toto opatření neohrožuje dosažení cílů Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a cíle klimatické neutrality EU do roku 2050 na základě kvalitativních aspektů.**

Komise ve svém posouzení zohlední kapacitu projektu a to, zda je navržen tak, aby splňoval nezbytné okamžité potřeby bezpečnosti dodávek s ohledem na celkový cíl snížení závislosti na fosilních palivech z Ruska a diverzifikace zdrojů dodávek energie. Rovněž zohlední, zda je toto opatření v souladu s širší energetickou a klimatickou politikou, kterou daný členský stát stanovil ve svém vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu. Navíc bude posuzovat širší soubor opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU a v plánu pro oživení a odolnost z hlediska jejich přispění k dosahování cílů Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a cíle klimatické neutrality EU do roku 2050.

- **Zavedení tohoto opatření se plánuje do 31. prosince 2026.**

Komise posoudí časový harmonogram každého předloženého projektu, aby zajistila, že toto opatření bude podle očekávání zavedeno do 31. prosince 2026. Za tímto účelem se členské státy vyzývají, aby poskytly informace týkající se stavu realizace projektu a plán prokazující, že je možné dosáhnout zavedení tohoto opatření do roku 2026.

Jak vyžaduje čl. 21c odst. 8, příjmy zpřístupněné v souladu s čl. 10e odst. 1 směrnice 2003/87/ES nepřispívají k reformám a investicím, na které se vztahuje výjimka z uplatňování zásady „významně nepoškozovat“. Komise za tímto účelem zajistí, aby odhadované náklady na reformy a investice, na které se nevztahuje výjimka z uplatňování zásady „významně nepoškozovat“, odpovídaly minimálně přídelu dodatečné nevratné finanční podpory pro plán REPowerEU na základě článku 21a nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (příjmy ze systému ETS).

Kromě toho nesmí celkové odhadované náklady na opatření, na něž se vztahuje výjimka z uplatňování zásady „významně nepoškozovat“, překročit 30 % celkových odhadovaných nákladů na opatření zahrnutá v dané kapitole týkající se plánu REPowerEU. Tuto prahovou hodnotu lze vypočítat vydělením součtu odhadovaných nákladů na tato opatření součtem odhadovaných nákladů na všechna opatření obsažená v dané kapitole týkající se plánu REPowerEU.

Ilustrativní příklady typu informací, které by členské státy mohly poskytovat:

Co bude Komise posuzovat?	Co mohou členské státy poskytnout na podporu tohoto posouzení?
Zda je dané opatření nezbytné a přiměřené z hlediska uspokojení okamžitých potřeb bezpečnosti dodávek	<ul style="list-style-type: none"> — Popis dopadu přerušení dovozu plynu/ropy z Ruska a odhadovaná kapacita a využití opatření k jejich nahrazení — Prognózy poptávky po plynu/ropě, například na základě prací na aktualizaci vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu — Zohlednění čistších alternativních řešení srovnatelných z hlediska časového harmonogramu, nákladů a kapacity (např. proveditelné rozsáhlé projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie, kompatibilita potrubí nebo zařízení pro provoz se 100 % čistým vodíkem, aby se předešlo efektům tzv. „zablokování“, konstrukční rysy umožňující nové využití) — Vysvětlení přínosu k energetické bezpečnosti Unie jako celku nebo k energetické bezpečnosti několika členských států Vysvětlení, proč rozsah daného opatření není větší, než je nezbytné k dosažení cílů tohoto opatření
Celkové úsilí , které daný členský stát vynaložil na omezení možného poškození environmentálních cílů	<ul style="list-style-type: none"> — Relevantní důkazy o úsilí omezujícím potenciální škody na životním prostředí způsobené daným opatřením (např. závěry příslušného posouzení klimatických rizik, výsledky posouzení vlivu na životní prostředí) — Vysvětlení, jak ostatní opatření včetně opatření uvedených v kapitole týkající se plánu REPowerEU a v plánu pro oživení a odolnost brání poškozování environmentálních cílů
Zda opatření neohrožuje dosažení cílů Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a cíle klimatické neutrality EU do roku 2050	<ul style="list-style-type: none"> — Přispění ostatních opatření (včetně opatření uvedených v kapitole týkající se plánu REPowerEU a v plánu pro oživení a odolnost) ke splnění cílů a záměrů v oblasti klimatu — Soulad s cíli v oblasti klimatu v rámci balíčku „Fit for 55“ a případné začlenění daného opatření do původních nebo aktualizovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, čímž se prokáže, že toto opatření neohrožuje dosahování cílů v oblasti klimatu a cíle klimatické neutrality EU do roku 2050
Opatření má být zavedeno do 31. prosince 2026	<ul style="list-style-type: none"> — Časový harmonogram a plán projektu včetně očekávaného stavu zavedení k 31. prosinci 2026 (stav zadávacích řízení a schválení předložených projektů, oprávnění a povolení).

4. Přeshraniční rozměr a dopad a rozměr a dopad zahrnující více zemí

Pro dosažení cílů programu REPowerEU ve střednědobém horizontu je důležitá přeshraniční infrastruktura a projekty zahrnující více zemí, které jsou v rámci programu REPowerEU podporovány. Za opatření s přeshraničním rozměrem nebo dopadem či s rozměrem nebo dopadem zahrnujícím více zemí jsou považována opatření, která buď přispívají k bezpečnosti dodávek energie v Unii jako celku, nebo snižují závislost na fosilních palivech a/nebo poptávku po energii.

Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost obsahuje v čl. 18 odst. 4 písm. h) dodatečný požadavek týkající se přeshraničních projektů nebo projektů pro více zemí. Členské státy budou muset ve svých kapitolách týkajících se plánu REPowerEU uvést, která opatření v dané kapitole, mimo jiné včetně opatření, která řeší výzvy zjištěné v nejnovějším posouzení potřeb Komise, jsou považována za opatření s přeshraničním rozměrem a dopadem nebo s rozměrem a dopadem zahrnujícím více zemí. Členské státy musí navíc uvést, zda celkové odhadované náklady na tato opatření představují alespoň 30 % celkových odhadovaných nákladů na opatření obsažená v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU. Pokud odhadované náklady na tato opatření představují částku, která je nižší než 30 %, měly by členské státy poskytnout vysvětlení důvodů této skutečnosti.

Přeshraniční projekty v oblasti infrastruktury (podle čl. 21c odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost)

Přeshraniční projekty zahrnují projekty v oblasti infrastruktury (přenosové a distribuční sítě a infrastruktura pro skladování), jejichž cílem je zajistit bezpečnost dodávek energie za účelem vyřešení stávajících problémů. Za tímto účelem Komise zohlední své nejnovější posouzení potřeb z května 2022.

Při provádění svého posouzení zohlední Komise rovněž projekty s rozměrem zahrnujícím více zemí, např. projekty prováděné současně v různých členských státech, projekty, které jsou součástí většího koridoru napříč několika členskými státy, nebo projekty prováděné na vnitrostátní úrovni s významným dopadem na sousední členské státy.

Aby Komise co nejlépe dosáhla cílů plánu REPowerEU v omezeném časovém rámci Nástroje pro oživení a odolnost, bude uplatňovat přiměřený přístup a zohlední zeměpisnou situaci, jakož i bezprostřední a dlouhodobé energetické výzvy jednotlivých členských států.

Opatření snižující závislost na fosilních palivech a poptávku po energii

Přeshraniční dopad opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU nebo jejich dopad zahrnující více zemí by neměl být chápán v úzkém smyslu tak, že je omezen na projekty zahrnující přeshraniční infrastrukturu.

Vzhledem k integraci energetických trhů mezi členskými státy a k dalšímu vzájemnému propojení energetických mixů členských států lze projekty, které mají významný dopad na poptávku a nabídku energie (zejména plynu a elektřiny), považovat za projekty s dopadem na rovnováhu mezi poptávkou a nabídkou v několika zemích a na přeshraniční toky.

Opatření, která přispívají ke snížení závislosti na fosilních palivech a/nebo poptávky po nich, odstraňují překážky vnitřních toků energie nebo usnadňují zavádění a integraci projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie (např. přenos elektřiny, distribuční sítě a skladovací zařízení), mají obvykle přeshraniční účinek a měla by být započtena do 30 % cíle.

Komise proto pro účely posouzení přeshraničních účinků nebo účinků zahrnujících více zemí zváží opatření týkající se mimo jiné energetické účinnosti, zavádění obnovitelných zdrojů energie, zavádění tepelných čerpadel, dekarbonizace průmyslu, distribučních sítí a vodíku z obnovitelných/fosilních zdrojů.

U každého opatření bude muset daný členský stát poskytnout krátké vysvětlení přeshraničního rozměru investice včetně očekávaného účinku na přeshraniční toky energie.

5. **Posouzení kapitoly týkající se plánu REPowerEU**

Reformy a investice zahrnuté do kapitoly týkající se plánu REPowerEU a financované z Nástroje pro oživení a odolnost budou tvořit nedílnou součást plánů pro oživení a odolnost. Měly by splňovat veškeré podmínky stanovené v článku 18 a vztahují se na ně posuzovací kritéria vymezená v článku 19 a v příloze V, není-li stanoveno jinak, zejména pokud jde o digitální označování podle čl. 19 odst. 3 písm. f) a oddílu 2.6 přílohy V nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

Posuzovací kritérium vztahující se k cílům plánu REPowerEU

Reformy a investice zahrnuté do kapitol týkajících se plánu REPowerEU budou posuzovány podle dodatečného posuzovacího kritéria stanoveného v příloze V oddíle 2.12 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, jež se týká toho, jak tyto reformy a investice fakticky přispívají k cílům plánu REPowerEU. Podle přílohy V nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost zohlední Komise následující prvky a posoudí, zda tato opatření:

- zlepšují energetickou infrastrukturu a zařízení pro uspokojení okamžitých potřeb bezpečnosti dodávek ropy a zkapalněného zemního plynu (LNG), zejména pro umožnění diverzifikace dodávek v zájmu Unie jako celku; pokud platí výjimka podle ustanovení čl. 21c odst. 3 písm. a), jsou způsobilá i zlepšení ropné infrastruktury a zařízení pro splnění uspokojení okamžitých potřeb bezpečnosti dodávek, nebo

- zvyšují energetickou účinnost budov a klíčové energetické infrastruktury, dekarbonizují průmysl, zvyšují výrobu a využívání udržitelného biomethanu a vodíku získaného z obnovitelných zdrojů nebo bez fosilních zdrojů a urychlují zavádění energie z obnovitelných zdrojů, nebo
- přispívají k řešení energetické chudoby a v příslušných případech věnují odpovídající pozornost potřebám osob postižených energetickou chudobou, jakož i snižování zranitelnosti během nadcházejících zimních období, nebo
- motivují ke snižování poptávky po energii, nebo
- řeší vnitrostátní a přeshraniční problémy v oblasti přenosu a distribuce energie, podporují skladování elektřiny a urychlují integraci obnovitelných zdrojů energie, případně podporují dopravu s nulovými emisemi a její infrastrukturu včetně železnic, nebo
- podporují výše uvedené cíle prostřednictvím urychlené rekvalifikace pracovních sil směrem k nabytí zelených a souvisejících digitálních dovedností, a podporují rovněž hodnotové řetězce zahrnující klíčové suroviny a technologie související s ekologickou transformací.

Kromě toho by členské státy měly rovněž prokázat, že kapitoly týkající se plánu REPowerEU jsou v souladu s jejich dalším úsilím o dosahování cílů plánu REPowerEU. Informace poskytnuté členskými státy ohledně tohoto bodu by měly zahrnovat stručný popis hlavních reforem a investic, které nejsou financovány v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a které se týkají cílů plánu REPowerEU v časovém rámci Nástroje pro oživení a odolnost, jakož i vysvětlení, jak tyto snahy korelují s cíli plánu REPowerEU.

Hodnocení přeshraničního rozměru a dopadu a rozměru a dopadu zahrnujícího více zemí

V souladu s pozměněným článkem 19 bude posouzení pozměněného plánu pro oživení a odolnost provedené Komisí zahrnovat dodatečné posuzovací kritérium přeshraničního rozměru nebo dopadu reforem a investic, případně rozměru a dopadu těchto reforem a investic zahrnujícího více zemí, na kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Komise v souladu s přílohou V zohlední při svém posuzování tyto prvky:

- 1) zda dané opatření přispívá k bezpečnosti dodávek v Unii tím, že řeší problémy identifikované v nejnovějším posouzení potřeb provedeném Komisí, zda je v souladu s cíli plánu REPowerEU a zda zohledňuje finanční příspěvek dotčeného členského státu a jeho zeměpisnou polohu,

NEBO

- 2) zda se očekává, že zavedení plánovaného opatření přispěje ke snížení závislosti na fosilních palivech (z hlediska nabídky a poptávky) a ke snížení poptávky po energii (ať už jde o elektřinu, plyn, fosilní paliva atd.).

V souladu s pozměněným čl. 20 odst. 5 zahrne Komise do svého posouzení pozměněného plánu pro oživení a odolnost obsahujícího kapitoly týkající se plánu REPowerEU shrnutí navrhovaných opatření kapitoly týkající se plánu REPowerEU, která mají přeshraniční rozměr nebo účinek nebo jejichž rozměr nebo účinek zahrnuje více zemí. Toto shrnutí bude stanoveno v prováděcím rozhodnutí Rady.

Pokud odhadované náklady na tato opatření představují méně než 30 % odhadovaných nákladů na všechna opatření obsažená v kapitole týkající se plánu REPowerEU, toto shrnutí objasní, proč nedošlo ke splnění tohoto orientačního cíle, například tak, že prokáže, že jiná opatření zahrnutá do kapitoly týkající se plánu REPowerEU daného členského státu řeší cíle plánu REPowerEU lépe, případně že není k dispozici dostatek realistických projektů s přeshraničním rozměrem nebo účinkem nebo s rozměrem nebo účinkem zahrnujícím více zemí, zejména s ohledem na dobu životnosti tohoto nástroje.

Aktualizace posuzovacího kritéria týkajícího se 37 % cíle v oblasti klimatu

Kromě cíle v oblasti klimatu, který představuje nejméně 37 % celkových finančních prostředků přidělených na tento plán, by kapitola týkající se plánu REPowerEU sama o sobě měla rovněž dosáhnout cíle v oblasti klimatu ve výši alespoň 37 % na základě celkových odhadovaných nákladů na opatření zahrnutých do kapitoly týkající se plánu REPowerEU.

Tuto prahovou hodnotu lze vypočítat vydělením součtu odhadovaných nákladů na opatření s klimatickým přínosem obsažených v kapitole týkající se plánu REPowerEU součtem odhadovaných nákladů na všechna opatření obsažená v kapitole týkající se plánu REPowerEU.

Osvobození od povinnosti použít 20 % přidělených prostředků na dosahování digitálních cílů

Podle čl. 21c odst. 5 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost se na reformy a investice zahrnuté do kapitol týkajících se plánu REPowerEU, které mají být financovány v rámci uvedeného nástroje, bude vztahovat metodika pro digitální označování stanovená v čl. 19 odst. 3 písm. f) a v příloze VII nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Při výpočtu, zda byl dodržen požadavek použití 20 % prostředků na dosahování digitálních cílů, se však k podpoře poskytnuté na opatření zahrnutá do kapitoly týkající se plánu REPowerEU nebude přihlížet.

Ačkoli jsou reformy a investice navržené v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU vyňaty z výpočtu digitálního cíle, členské státy mají poskytnout kvalitativní vysvětlení toho, jak mají opatření v jejich plánech pro oživení a odolnost, včetně opatření v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU, přispět k digitální transformaci a k řešení problémů, které z ní vyplývají. Členské státy se vyzývají, aby navrhly digitální investice související s cíli plánu REPowerEU. Tyto investice by mohly zahrnovat například:

- digitalizaci energetických sítí, včetně inteligentních sítí,
- zavádění inteligentních měřičů energií, inteligentního účtování energií, inteligentních systémů a senzorů pro hospodaření s energiemi spolu s renovačními pracemi zvyšujícími energetickou účinnost,
- klimatickou neutralitu datových center a sítí a opětovné využití odpadního tepla, které vzniká při jejich provozu,
- zajištění kybernetické bezpečnosti energetického systému, která je zásadní z hlediska zabezpečení dodávek,
- datové infrastruktury umožňující výrazné rozšíření odezvy na straně poptávky (např. prostřednictvím společného evropského datového prostoru pro energetiku) a skladování energie,
- opatření sloužící k digitalizaci dopravy, která jsou částečně zaměřena na snižování emisí skleníkových plynů,
- opatření sloužící k digitalizaci zpracování grantů na renovace ke zvýšení energetické účinnosti,
- opatření sloužící k digitalizaci systémů sociálního zabezpečení umožňující správnou identifikaci domácností ohrožených chudobou a úpravu intenzity finanční pomoci,
- digitální dovednosti nebo aplikace sloužící k posílení postavení spotřebitelů energie.

A konečně v zájmu zachování digitálních cílů stanovených v rámci Nástroje pro oživení a odolnost se bude digitální označování i nadále vztahovat na veškerá opatření navržená v pozměněných plánech pro oživení a odolnost, na něž se nevztahuje čl. 21c odst. 1 nařízení o plánu REPowerEU.

II. Obecné pokyny ke změně plánů pro oživení a odolnost

Níže je uveden přehled prvků, které by měly členské státy zohlednit ve svých pozměněných plánech pro oživení a odolnost. Tyto pokyny se zabývají nejčastějšími otázkami vznášenými členskými státy a poskytují praktické vodítko ohledně toho, jak strukturovat dodatek k plánům pro oživení a odolnost v souladu s požadavky článku 18 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. V zájmu zajištění jednotnosti při předkládání dodatku a plánu pro oživení a odolnost se níže uvedená struktura řídí pokyny k plánu pro oživení a odolnost z ledna 2021. Členské státy se vyzývají, aby u svých plánů pro oživení a odolnost nadále používaly stejnou strukturu a omezily změny na stávající oddíly plánů pro oživení a odolnost.

1. Cíle změn

Komplexní a náležitě vyvážená reakce na hospodářskou a sociální situaci / příspěvek k naplňování 6 pilířů

Pozměněný plán pro oživení a odolnost by měl i nadále představovat komplexní a náležitě vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci a odpovídajícím způsobem přispívat ke všem šesti pilířům článku 3 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Změny původního plánu by měly tuto vyváženost zachovat, nebo, pokud by ji změnil, měl by členský stát tuto změnu zdůvodnit tím, že prokáže, že odpovídá novým výzvám, kterým členský stát čelí, a/nebo nové výši finančních prostředků, které mu byly přiděleny. Za tímto účelem by měly členské státy popsat, jak pozměněný plán pro oživení a odolnost nadále představuje komplexní a náležitě vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci daného členského státu. Mění-li se plán jen nepatrně, mohou členské státy jednoduše předpokládat, že plán i nadále vyváženě přispívá k naplňování šesti pilířů, aniž by bylo třeba podávat podrobné doplňující vysvětlení.

Členské státy by měly přiřadit nová opatření k příslušným pilířům, a to tak, že objasní jejich příslušné přispění k naplňování těchto pilířů. Pokud budou z pozměněného plánu některá opatření vyřazena nebo v něm budou některá opatření zredukována, je třeba v něm objasnit, jak bude zajištěno, že plán bude jako celek i nadále dostatečně přispívat k naplňování příslušných pilířů. Případně by přitom měla být uvedena souvislost mezi vyřazenými opatřeními a jakýmkoli nově navrhovanými opatřeními, která mají nahradit vyřazená opatření, s odkazem na příslušné pilíře.

Členský stát by měl ve svém vysvětlení náležitě zohlednit jakýkoli nový vývoj v tomto členském státě nebo jakýkoli nový vývoj politik EU, který má dopad na těchto šest pilířů. Zejména se doporučuje, aby členské státy zvážily, jak se dopad nejnovějšího geopolitického vývoje promítne do dalšího přispění plánu k naplňování pilíře spočívajícího v ekologické transformaci, s ohledem na cíle plánu REPowerEU. V této souvislosti jsou přípustné dodatky zahrnující dodatečná opatření vztahující se pouze k jednomu či dvěma z těchto pilířů, pokud je to odůvodněno novými problémy, s nimiž se členské státy potýkají.

Souvislost s doporučeními pro jednotlivé země a evropským semestrem

Pozměněné plány pro oživení a odolnost zahrnující další reformy a investice, a požadující více prostředků by měly zohlednit všechny problémy identifikované v příslušných doporučeních pro jednotlivé země, včetně doporučení přijatých Radou v rámci cyklů evropského semestru pro rok 2019 a 2020, jakož i v pozdějších cyklech evropského semestru až do data posouzení pozměněných plánů pro oživení a odolnost⁽¹²⁾. Obzvláště důležitá budou doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech pro rok 2022 a 2023, jakmile budou přijata Radou, zejména při přípravě kapitol týkajících se plánu REPowerEU. Výroční zprávy o jednotlivých zemích hodnotí pokrok při provádění opatření zahrnutých do plánů pro oživení a odolnost, zdůrazňují příklady důležitých reforem a investic souvisejících se splněním milníků v souladu s minulými doporučeními pro jednotlivé země a identifikují hlavní dosud nevyřešené nebo nově se vyskytnuvší problémy, jimiž se plány pro oživení a odolnost dostatečně nezabývají a které jsou základem pro nová doporučení pro jednotlivé země.

Při revizi svých plánů musí členské státy i nadále účinně řešit všechny problémy uvedené v příslušných doporučeních pro jednotlivé země nebo jejich podstatnou část, včetně doporučení pro jednotlivé země přijatých Radou v rámci cyklu evropského semestru pro rok 2022 a (případně) 2023 a v pozdějších cyklech evropského semestru až do data posouzení pozměněného plánu pro oživení a odolnost.

Snížení maximálního finančního příspěvku nemá vliv na to, že je třeba se zabývat všemi nebo podstatnou částí příslušných doporučení pro jednotlivé země, protože reformy obvykle nejsou nákladné. Pozměněný plán pro oživení a odolnost, který nevyžaduje dodatečné finanční prostředky, by si proto musel zachovat stejnou úroveň ambicí jako dříve přijatý plán, zejména pokud jde o reformy týkající se doporučení pro jednotlivé země.

V případě členských států, kterým byl (podstatně) zvýšen maximální finanční příspěvek přidělený v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, je při doplňování původních plánů třeba zohlednit celý soubor doporučení pro jednotlivé země pro roky 2019, 2020 a 2022. To platí zejména pro potřeby realizace dalších reforem a investic zjištěné v rámci evropského semestru pro rok 2022, včetně těch, které souvisejí s potřebou snížit energetickou závislost.

Pokud jde o členské státy, které využívají své půjčky výhradně pro účely plánu REPowerEU a nevyužívají podstatně navýšení grantů z Nástroje pro oživení a odolnost, Komise zváží zejména doporučení pro jednotlivé země týkající se energetiky. V případě, že budou dodatky k plánu předloženy až poté, co Rada přijme doporučení pro jednotlivé země na rok 2023, bude třeba je rovněž zohlednit. Předložení dodatků je rovněž příležitostí k tomu, aby byly řešeny problémy zjištěné v rámci předchozích cyklů evropského semestru, kterými se již dříve přijaté plány pro oživení a odolnost zabývají pouze částečně nebo se jimi nezabývají vůbec.

Při přípravě dodatků by měly členské státy zajistit, aby byl dopad navrhovaných změn na udržitelnost veřejných financí v souladu s nejnovějšími doporučeními pro jednotlivé země přijatými Radou, jež se vztahují k záležitostem týkajícím se veřejných financí a jejich struktury. Kromě toho by členské státy eurozóny měly zajistit, aby tato aktualizovaná opatření odpovídala prioritám určeným v nejnovějším doporučení přijatém Radou, které se týká hospodářské politiky eurozóny, zejména s jeho prvky souvisejícími s energií.

⁽¹²⁾ V rámci pravidelného cyklu evropského semestru navrhuje doporučení pro jednotlivé země obvykle koncem května / začátkem června Komise, schvaluje je Evropská rada a na začátku července je s konečnou platností přijímá Rada.

Celkový dopad plánu pro oživení a odolnost

V souladu s pokyny k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021 by členské státy měly objasnit, do jaké míry se očekává, že navrhované změny změní celkový dopad jejich plánů pro oživení a odolnost. V tomto objasnění by měl být popsán očekávaný dopad pozměněného plánu pro oživení a odolnost jako celku při zohlednění opatření, která byla přidána či vyřazena. Je třeba zohlednit tyto prvky:

- makroekonomický a sociální výhled,
- vysvětlení makroekonomického a sociálního dopadu plánu pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 4 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost,
- udržitelnost,
- soudržnost.

Členské státy se vyzývají, aby dodaly aktualizované číselné údaje o dopadu svých pozměněných plánů pro oživení a odolnost, pokud jsou tyto změny plánů pro oživení a odolnost významné co do podstaty a/nebo rozsahu. Členské státy přitom mohou vycházet z informací, které uvedly ve svých národních programech reform, a v případě potřeby mohou použít klíčové odkazy. Rozsah nových informací předkládaných členským státem by měl být úměrný změnám navrhovaným v dodatcích.

Soudržnost

Dopad navrhovaných změn na soudržnost pozměněného plánu pro oživení a odolnost by měl být popsán tak, že budou objasněny vzájemné vztahy mezi novými nebo pozměněnými opatřeními a opatřeními zahrnutými do dříve přijatého plánu pro oživení a odolnost odkazem na opatření, která byla v pozměněném plánu zachována, a ta, která z něj byla vyřazena. Členské státy se rovněž vyzývají, aby objasnily, jakým způsobem bude zachována celková rovnováha mezi reformami a investicemi. Nová nebo pozměněná opatření by neměla vést k nesrovnalostem a narušení celkové soudržnosti plánu pro oživení a odolnost.

Musí být také vymezen soulad se schválenými dohodami o partnerství a programy politiky soudržnosti v souladu s čl. 17 odst. 3, čl. 18 odst. 4 písm. n) a 62. bodem odůvodnění nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (viz také níže).

Rovnost žen a mužů a rovné příležitosti pro všechny

Členské státy by měly popsat, jaký dopad mají změny jejich plánů pro oživení a odolnost na způsob, jakým uvedené plány přispívají k cílům spočívajícím v zajištění rovnosti žen a mužů a rovných příležitostech pro všechny. S ohledem na aktuální vývoj událostí má zásadní význam zmírňování rizik energetické chudoby, zejména pro znevýhodněné skupiny.

Členské státy by se za tímto účelem měly řídit pokyny k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021 a zároveň by měly zohlednit aktuální vývoj událostí, a to například tím, že:

- zváží, jak nejlépe zohlednit cíle rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí pro všechny při provádění a monitorování svých plánů, s ohledem na zkušenosti, které při jejich provádění dosud získaly,
- zajistí zapojení subjektů zabývajících se rovností a rovným zacházením do provádění plánů pro oživení a odolnost, například v rámci příslušných monitorovacích orgánů,
- lépe zohlední tyto cíle v revidovaných milnících a cílech, například jejich rozčleněním podle pohlaví, věku, zdravotního postižení a rasového či etnického původu, je-li to možné.

Rozsah nových informací předkládaných členským státem by měl být úměrný změnám navrhovaným v dodatcích.

Státní podpora

Na dodatečné nebo revidované reformy a investice se v plném rozsahu vztahují pravidla státní podpory. Každý členský stát je povinen zajistit, aby tyto reformy a investice byly v souladu s pravidly EU pro státní podporu, zejména s pravidlem proporcionality, a řídily se platnými postupy týkajícími se státní podpory.

V této souvislosti poskytují pokyny Komise pro státní podporu v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí na rok 2022 („CEEAG“) ⁽¹³⁾ vodítko k tomu, jak bude Komise posuzovat slučitelnost opatření v oblasti ochrany životního prostředí včetně ochrany klimatu a opatření podpory v oblasti energetiky, která podléhají oznamovací povinnosti podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU. Obecné nařízení o blokových výjimkách, které je v současné době předmětem přezkumu, navíc prohlašuje určité kategorie státní podpory za slučitelné se Smlouvou za předpokladu, že splňují jasně stanovené podmínky, a osvobozuje tyto kategorie od požadavku předchozího oznámení státní podpory Komisi a jejího schválení ze strany Komise. Pokud jde například o opatření přispívající k cílům plánu REPowerEU, členským státům se doporučuje, aby vzaly v úvahu ustanovení oddílu 4 obecného nařízení o blokových výjimkách, která se týkají podpory výzkumu, vývoje a inovací, a oddílu 7, jež se týkají podpory na ochranu životního prostředí.

Dočasný krizový rámec pro státní podpory přijatý Komisí dne 23. března 2022 na podporu hospodářství EU v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu může být rovněž v jednotlivých případech relevantní pro posouzení opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost z hlediska státní podpory, pokud je tato podpora určena na odstranění negativních ekonomických následků ruské agrese proti Ukrajině. Komise v současné době posuzuje možné aktualizace dočasného krizového rámce pro státní podpory a obecného nařízení o blokových výjimkách, jako je například rozšíření jejich oblasti působnosti a zvýšení prahových hodnot oznamovací povinnosti, což by v konečném důsledku mělo usnadnit schvalování opatření Nástroje pro oživení a odolnost / plánu REPowerEU. Vzhledem k tomu, že velký počet členských států zahrnul do svých plánů pro oživení a odolnost i investice související s významnými projekty společného evropského zájmu, bude schvalování projektů souvisejících s významnými projekty společného evropského zájmu rovněž dále zefektivněno a zjednodušeno. To je důležité pro zajištění včasného provedení těchto investic a jejich dokončení ve lhůtě stanovené v nařízení, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, tj. 31. srpna 2026. Včasné a úspěšné provedení těchto stěžejních projektů bude klíčové z hlediska přispění Nástroje pro oživení a odolnost k ekologické a digitální transformaci a k jeho celkovému úspěchu.

V souladu s pokyny k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021 a vzorem tohoto plánu se členské státy vyzývají, aby ve svých pozměněných plánech pro oživení a odolnost u každé nové nebo revidované reformy a investice uvedly, zda je podle jejich názoru u tohoto opatření třeba provést oznámení státní podpory, a pokud ano, uvedly, kdy její předběžné oznámení a oznámení provedou. Má-li členský stát za to, že dané opatření nepodléhá oznámení, měl by odkázat na platné rozhodnutí o schválení státní podpory nebo na ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách nebo jiných nařízeních o blokových výjimkách, která se podle jeho názoru na dané opatření vztahují, spolu s příslušným zdůvodněním nebo popisem důvodů, proč se dané opatření nepovažuje za státní podporu. Při předběžném stanovení časového harmonogramu pro splnění příslušných milníků a cílů musí členské státy zajistit, aby Komise měla k dispozici dostatek času na schválení případné státní podpory, která může být zahrnuta v příslušných investičních opatřeních a která podléhá oznámení. Komise je připravena členským státům předběžně poradit, zda jsou jednotlivé investice plánované v jejich pozměněných plánech pro oživení a odolnost v souladu s právním rámcem upravujícím státní podporu. Doporučuje se, aby členské státy sdělily Komisi svůj časový plán (předběžného) oznámení, aby bylo zajištěno, že s tím bude Komise s ohledem na svůj rozvrh práce počítat.

Na základě předchozích zkušeností s opatřeními zahrnutými do plánů pro oživení a odolnost, která byla posouzena z hlediska státní podpory, má včasná komunikace s útvary Komise při přípravě těchto plánů zásadní význam pro rychlé posouzení oznámených opatření z hlediska státní podpory. Členské státy se vyzývají, aby se zapojily do diskuse s útvary Komise, a plně tak využily možností, které jim poskytují jednotlivé rámce pro státní podporu, za účelem navržení opatření, která budou v souladu s platnými pravidly.

Podpora snižující běžné výdaje podniků je povolena pouze v omezeném počtu situací a za přísných podmínek. Členské státy zvažující opatření zahrnující tento typ podpory by měly zajistit, aby toto opatření splňovalo náležité podmínky stanovené v příslušném rámci pro státní podporu.

Ačkoli se pravidla státní podpory mohou vyvíjet až do roku 2026, je třeba připomenout, že podle pravidel státní podpory je rozhodujícím okamžikem pro posouzení určitého opatření okamžik poskytnutí státní podpory, tj. okamžik, kdy je příjemci podpory přiznán právně vymahatelný nárok na obdržení podpory. Pokud příslušný rámec pro státní podporu stanoví základ slučitelnosti opatření na tento okamžik, může být opatření provedeno (tj. lze vyplatit státní podporu a provést investice) i v případě, že se pravidla pro státní podporu následně změní.

⁽¹³⁾ SEC(2022) 70 final – SWD(2022) 19 final – SWD(2022) 20 final.

2. Popis změn

Podle pokynů k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021 a vzoru tohoto plánu by měl být tento oddíl strukturován podle jednotlivých složek. Tento oddíl by měl být uveden pouze u těch složek, u nichž se provádějí změny. Neměly by se v něm opakovat informace uvedené v jiných oddílech, ale mělo by zde být uvedeno, které změny byly provedeny oproti dříve přijatému plánu pro oživení a odolnost (s přesnými odkazy na příslušné oddíly a opatření). Pokud členské státy doplňují jen několik reforem a investic v rámci stejného tématu, mohou vycházet ze stávajících složek (např. ke stávající složce týkající se energetické renovace lze přidat nové opatření k renovaci budov). V případě nových investic a reforem s různými prioritami mohou členské státy také přidat úplně nové složky.

Popis reforem a investic

U každé složky, kde dochází ke změnám základních opatření, by členské státy měly uvést, které investice nebo reformy jsou „doplněny“, „vypuštěny“ nebo „pozměněny“ oproti dřívějším plánům pro oživení a odolnost.

Využívání finančních nástrojů a rozpočtových záruk

Opatření v podobě finančních nástrojů a rozpočtových záruk mohou být atraktivním řešením pro realizaci investic, které se předpokládají v rámci plánů pro oživení a odolnost, a to hned z několika důvodů:

- součástí finančních nástrojů může být splacení jistiny, kterou příjemci obdrželi, zpět členskému státu, čímž se v dlouhodobém horizontu omezí vznik veřejného dluhu,
- musí umožnit opětovné použití toků, včetně případného splacení jistiny (např. v případě úvěrových fondů a kapitálových programů), pro stejné politické cíle i po roce 2026 a/nebo splacení půjček poskytnutých v rámci Nástroje pro oživení a odolnost,
- mohou sloužit k financování řady malých investic v soudržném rámci, jako jsou například veřejné záruky a výhodné půjčky na energetickou účinnost budov, a usnadnit kontakt s potenciálními příjemci prostřednictvím decentralizovaných partnerských struktur,
- mohou pomoci využít dodatečné finanční zdroje nebo společné investice, zejména od soukromých společností a soukromých finančních institucí.

Na základě zkušeností získaných ze stávajících plánů pro oživení a odolnost by členské státy mohly zvážit následující typy finančních nástrojů:

- záruční nástroje a zvýhodněné půjčky ke snížení nákladů na vypůjčený kapitál na programy renovací ke zvýšení energetické účinnosti,
- smlouvy o nákupu elektřiny pro investice do obnovitelných zdrojů energie,
- refinancování společností poskytujících energetické služby s cílem odblokovat zvýšení energetické účinnosti ve výrobních procesech, nebytových budovách a budovách s více bytovými jednotkami,
- kapitálové investice do společností nebo do kapitálových fondů podporujících ekologickou transformaci ⁽¹⁴⁾.

Příloha I obsahuje další informace o využívání finančních nástrojů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a o možnosti přispívat na záruku InvestEU prostřednictvím složky členského státu na základě zkušeností získaných při přípravě a provádění původních plánů pro oživení a odolnost.

Ekologický a digitální rozměr

Členské státy by měly vysvětlit, do jaké míry jejich pozměněné plány pro oživení a odolnost přispějí k ekologické transformaci a ke snížení energetické závislosti EU, jakož i k digitální transformaci, která obstojí i v budoucnu, a k silnému jednotnému digitálnímu trhu nebo k řešení souvisejících problémů. Sem mohou spadat i opatření v oblasti výzkumu a inovací s příslušným časovým harmonogramem. V souladu s konceptem souběžné transformace je třeba považovat oba druhy transformace za procesy, které se vzájemně posilují, a Komise je bude posuzovat společně.

⁽¹⁴⁾ Zejména pro malé a střední podniky.

Ekologický rozměr opatření v rámci plánu pro oživení a odolnost bude i nadále posuzován jak v rámci kvalitativního přístupu (provázanost mezi těmito opatřeními a výzvami, kterým čelí jednotlivé členské státy v oblasti energetiky, klimatu a životního prostředí), tak v rámci kvantitativního přístupu (celkový příspěvek upraveného plánu pro oživení a odolnost k cílům v oblasti klimatu včetně kapitoly týkající se plánu REPowerEU, stejně jako kapitola týkající se plánu REPowerEU samostatně, musí představovat alespoň 37 % celkových finančních prostředků přidělených na plán).

Členské státy se vyzývají, aby vysvětlily, jak jejich pozměněný plán pro oživení a odolnost přispěje k dosažení cílů EU v oblasti klimatu zakotvených v právním rámci pro klima a aby zohlednily cíle v oblasti klimatu dohodnuté na politické úrovni v prosinci 2022 a další části balíčku „Fit for 55“ navržené v červenci a v prosinci 2021. Balíček „Fit for 55“ stanoví legislativní opatření, která mají zajistit, aby politiky v oblasti klimatu, energetiky, využívání půdy, dopravy a zdanění byly vhodné pro snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % a pro dosažení klimatické neutrality, která je zakotvena v evropském právním rámci pro klima.

Také digitální rozměr opatření v rámci plánu pro oživení a odolnost bude i nadále posuzován na základě kvalitativního i kvantitativního přístupu. Dne 9. března 2021 představila Evropská komise dokument s názvem „Digitální kompas 2030: Evropské pojetí digitální dekády“, strukturovaný do čtyř hlavních oblastí: dovednosti, bezpečná a udržitelná digitální infrastruktura, digitální transformace podniků a digitalizace veřejných služeb. Pro každý z těchto bodů stanoví Digitální kompas ambiciózní cíle na úrovni EU s výhledem do roku 2030. Poté následoval návrh rozhodnutí o politickém programu pro rok 2030 „Cesta k digitální dekádě“, který vstoupil v platnost dne 9. ledna 2023. Na základě tohoto programu by byla vytvořena struktura řízení, v níž by členské státy a Komise strukturovaným způsobem spolupracovaly na dosažení cílů, a tento program by usnadnil provádění projektů zahrnujících více zemí. Členské státy se vyzývají, aby uvedly, jak by k těmto čtyřem hlavním oblastem a k dosažení cílů do roku 2030 přispěla jakákoli další nebo pozměněná opatření zaměřená na digitální transformaci nebo výzvy, které z ní vyplývají.

Pokud jde o kvantitativní přístup, celkový příspěvek pozměněného plánu pro oživení a odolnost k digitálním cílům musí představovat alespoň 20 % celkových finančních prostředků přidělených na plán s výjimkou opatření obsažených v kapitole týkající se plánu REPowerEU.

Sledování klimatu a digitální označování

Cíl v oblasti klimatu ve výši 37 % a digitální cíl ve výši 20 % stanovené v čl. 19 odst. 3 písm. e) a f) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost zůstává v případě změn plánu pro oživení a odolnost povinný, a to bez ohledu na důvody, které vedly k těmto změnám (s výjimkou nákladů na opatření obsažená v kapitole týkající se plánu REPowerEU, pokud jde o digitální označení; opatření obsažená v kapitolách týkajících se plánu REPowerEU se při výpočtu tohoto digitálního cíle nezohledňují). Je proto důležité, aby členské státy při provádění revizí svých plánů pro oživení a odolnost zohlednily výši celkových finančních prostředků přidělených na plán, včetně případů, kdy se revidovaný finanční příspěvek zvýšil, resp. snížil.

Členské státy by proto měly u každého nového nebo upraveného opatření vysvětlit přínos k dosažení klimatických a digitálních cílů v souladu s pokyny k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021. V případě, že dojde ke změně celkových odhadovaných nákladů na plán pro oživení a odolnost nebo nákladů na jakákoli opatření s klimatickým nebo digitálním označením, bude nutné provést nové posouzení tohoto označení, aby bylo ověřeno, že tyto dva cíle jsou i nadále plněny. Označení je třeba posoudit i v případě jakýchkoli změn původního rozsahu, povahy nebo koncepce stávajícího opatření.

Je třeba poznamenat, že oba cíle jsou vypočítány pro pozměněný plán pro oživení a odolnost *jako celek*, který se skládá z dříve přijatého plánu pro oživení a odolnost a z jeho dodatku, s výjimkou nákladů na opatření obsažená v kapitole týkající se plánu REPowerEU, pokud jde o digitální označení. Příspěvky v oblasti klimatu a digitální oblasti budou pro pozměněný plán pro oživení a odolnost přepočítány, přičemž se zohlední změny opatření v plánu pro oživení a odolnost a upravené výše zmíněné celkové odhadované náklady. Příspěvek v oblasti klimatu bude porovnán s výší celkových finančních prostředků přidělených na plán pro oživení a odolnost, včetně kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Cíl v oblasti klimatu bude vypočítán rovněž samostatně pro kapitolu týkající se plánu REPowerEU. Digitální příspěvek bude porovnán s výší celkových finančních prostředků přidělených na plán pro oživení a odolnost s výjimkou částky určené pro reformy a investice v kapitole týkající se plánu REPowerEU.

Na základě zkušeností s 27 přijatými plány je u opatření zahrnujících více oblastí, například u horizontálních opatření, nutné v relevantních případech uplatňovat sledování klimatu a digitální označování na úrovni podopatření (samostatná část opatření týkající se konkrétní oblasti intervence) s využitím různých oblastí intervence (podle příloh VI a VII nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost).

Dále je třeba připomenout, že ustanovení čl. 19 odst. 3 písm. e) a f) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a příloh VI a VII stanoví příslušné koeficienty pro výpočet podpory na klimatické a digitální cíle. Podle těchto ustanovení lze koeficienty pro podporu cílů v oblasti klimatu zvýšit (až na celkovou částku 3 % pro označování v oblasti klimatu), pokud je doprovází opatření, která zvyšují jejich dopad. Členské státy by měly použití těchto ustanovení v příslušných případech dostatečně odůvodnit.

Členské státy by měly popsat konkrétní přístup, který pro označování těchto opatření navrhuje. Komise může členským státům pomoci nalézt příklady toho, jak byla podobná opatření označována v plánech pro oživení a odolnost, které Rada přijala v minulosti.

Zásada „významně nepoškozovat“

Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ (Úř. věst. C 58, 18.2.2021, s. 1.), které stanoví hlavní principy a způsoby uplatňování této zásady v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost s přihlédnutím k jeho specifickým charakteristikám, se budou uplatňovat i nadále. Obsahují rovněž „kontrolní seznam“, kterým je třeba se řídit při sebehodnocení v kontextu uvedené zásady a který má být u každého opatření součástí pozměněného plánu pro oživení a odolnost. Tento oddíl shrnuje klíčové prvky uvedených pokynů a vysvětluje jejich použití v případě nových nebo revidovaných opatření. Uvádí také další vysvětlení na základě zkušeností s dříve přijatými plány pro oživení a odolnost.

Jak by se měla zásada „významně nepoškozovat“ uplatňovat v souvislosti s revizemi plánů pro oživení a odolnost?

Členské státy musí předložit sebehodnocení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ u každého nového nebo pozměněného opatření, které je součástí pozměněného plánu pro oživení a odolnost s výjimkou případů, kdy se uvedená zásada neuplatní (viz také oddíl 2.1 a příloha I technických pokynů k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“). Členské státy se rovněž vyzývají, aby v rámci sebehodnocení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ poskytly tam, kde je to relevantní a možné, kvantitativní posouzení dopadu dané reformy nebo investice na životní prostředí. Je třeba vzít v úvahu níže uvedené průřezové aspekty (viz také příloha s doplňujícími informacemi o tom, jak lze zajistit dodržování této zásady):

- *Nově dostupné alternativy s nízkým dopadem:* Zásady uvedené v oddíle 2.4 technických pokynů k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“, včetně poznámky pod čarou č. 25, jsou i nadále použitelné pro posuzování nových nebo revidovaných opatření. Posouzení zásady „významně nepoškozovat“ u těchto opatření by mělo odrážet informace o alternativách s nízkým dopadem, které jsou k dispozici v okamžiku předložení pozměněného plánu pro oživení a odolnost.
- *Ve srovnání s původním opatřením nedošlo ke zvýšení dopadu na životní prostředí:* V případě změny stávajícího opatření by oproti dopadu původního opatření změna neměla zvýšit relativní dopad na životní prostředí. Tuto skutečnost by měl prokázat členský stát. V případě zvýšeného dopadu by měl členský stát prokázat, že opatření je i přes svůj větší dopad na životní prostředí i nadále v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“.

Jak by členské státy měly ve svých plánech pro oživení a odolnost prokázat, že jsou opatření v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“?

V případě změn přicházejí v úvahu dvě hlavní situace s odlišným dopadem na proces posuzování z hlediska uvedené zásady:

- *Zavedení nového opatření:* Pokud se členský stát rozhodne doplnit do svého plánu pro oživení a odolnost nové opatření, měl by postupovat stejně jako při původním předložení plánu pro oživení a odolnost. Členský stát by měl vyplnit kontrolní seznam v příloze I technických pokynů k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“, aby podložil svou analýzu toho, zda a do jaké míry má nové opatření dopad na environmentální cíle.
- *Změna stávajícího opatření:* Členské státy možná budou mít zájem změnit koncepci, povahu nebo oblast působnosti stávajícího opatření. Členské státy by měly předložit odpovídající posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ a podle potřeby toto posouzení upravit tak, aby v něm byly zohledněny změny opatření. Členský stát by měl uvést odkaz na oddíl dříve přijatého plánu pro oživení a odolnost, v němž je původní posouzení z hlediska této zásady uvedeno.

3. Milníky, cíle a harmonogram

Při změně svých plánů pro oživení a odolnost by členské státy měly zajistit, aby v každém novém nebo pozměněném opatření podporovaném v rámci Nástroje pro oživení a odolnost byly stanoveny odpovídající milníky a cíle. Při stanovení nových milníků a cílů nebo při navrhování jakýchkoli jejich změn by se členské státy měly řídit zásadami uvedenými v pokynech k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021, a to i pokud jde o jejich specifčnost a spolehlivost.

Návrh nových nebo upravených milníků nebo cílů ze strany členského státu vyplývá výhradně ze skutečnosti, že do pozměněného plánu pro oživení a odolnost byla začleněna nová nebo pozměněná opatření.

Vzhledem k tomu, že se členské státy vybízejí k účasti na přeshraničních projektech nebo projektech zahrnujících více zemí, které podporují cíle plánu REPowerEU, je třeba věnovat zvláštní pozornost zajištění řádného návrhu souvisejících milníků a cílů. Na jedné straně by měly být jasně rozděleny mezi jednotlivé členské státy, které se takových projektů účastní, aby nedocházelo k překrývání a průtahům při posuzování a provádění. Úspěch jednoho plánu pro oživení a odolnost by neměl záviset na plánu jiného členského státu. Na druhou stranu by měla být při navrhování milníků a cílů zajištěna dobrá koordinace, aby byly řádně posouzeny nevyhnutelné vzájemné závislosti mezi členskými státy a aby byly stanoveny obezřetné časové harmonogramy provádění. Komise je připravena pomoci skupinám členských států zapojených do přeshraničních projektů nebo projektů zahrnujících více zemí, aby zajistila, že jejich milníky a cíle budou navrženy vhodným způsobem.

Období provádění některých vnitrostátních investic sledujících plnění cílů REPowerEU může končit později než v roce 2026. V takových případech by související milníky a cíle zahrnuté do kapitoly týkající se plánu REPowerEU měly být navrženy tak, aby zahrnovaly pouze činnosti podporované z Nástroje pro oživení a odolnost po dobu trvání tohoto nástroje, přičemž v návrhu opatření by mělo být jasně uvedeno, které prováděcí kroky budou po roce 2026 podporovány z vnitrostátních nebo jiných fondů EU.

V případě, že členský stát navrhne změnu svého plánu pro oživení a odolnost na základě článku 21, lze změny stávajících milníků a cílů provést pouze v rozsahu, v jakém jsou spojeny s objektivními okolnostmi, které příslušnou změnu odůvodňují. Jak je vysvětleno v části 1 těchto pokynů, mezi objektivními okolnostmi a navrhovanými změnami by měla existovat příčinná souvislost.

Na administrativní chyby zjištěné v prováděcím rozhodnutí Rady lze upozornit Komisi a Radu kdykoli v průběhu provádění plánů pro oživení a odolnost. Budou zohledněny v návrhu Komise na nové, resp. pozměněné prováděcí rozhodnutí Rady nebo ve zvláštní opravě.

4. **Financování a náklady**

Nová opatření: Členské státy uvedou odhadované celkové náklady na nové reformy a investice předložené v dodatku. Tato povinnost se rovněž týká reforem a investic zahrnutých do kapitol týkajících se plánu REPowerEU.

Revidovaná opatření: U každého revidovaného opatření poskytne členský stát aktualizované odhady nákladů, pokud mají změny na odhadované náklady vliv. Pokud se změna týká pouze rozsahu daného opatření, revize odhadovaných nákladů by měla být provedena poměrným způsobem.

Metodika: Při přípravě těchto odhadovaných nákladů by se členské státy měly řídit konkrétními instrukcemi uvedenými v pokynech k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021. Zpravidla se neočekává, že by členské státy předkládaly revidované odhady nákladů na opatření, která nejsou ani nová, ani pozměněná. Členské státy mohou předložit potvrzení o odhadovaných nákladech vystavené nezávislým veřejným subjektem, což by mohlo přispět k posílení věrohodnosti těchto odhadů.

5. **Doplňkovost a provádění plánů pro oživení a odolnost**

Soulad s ostatními iniciativami

Podle článku 17 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost musí být všechny plány pro oživení a odolnost, včetně dodatků, v souladu s příslušnými doporučeními pro jednotlivé země, a dále s informacemi obsaženými v národních programech reforem, vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a jejich aktualizacích podle nařízení (EU) 2018/1999, plánů spravedlivé územní transformace poskytnutých podle nařízení o Fondu pro spravedlivou transformaci, prováděcích plánů záruk pro mladé lidi, dohod o partnerství a operačních programů.

— Pokud jde o soulad s příslušnými doporučeními pro jednotlivé země a s národními programy reforem, viz oddíl těchto pokynů k evropskému semestru.

— Dodatky budou muset být rovněž v souladu s činnostmi směřujícími ke klimaticky neutrálnímu hospodářství, které budou navrženy v plánech spravedlivé územní transformace.

- A konečně budou dodatky muset být v souladu s dohodami o partnerství a operačními programy přijatými podle nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027 v období po přijetí původních plánů pro oživení a odolnost. Vzhledem k tomu, že všechny členské státy přijaly své dohody o partnerství a téměř všechny programy politiky soudržnosti, měly by členské státy vysvětlit, jak se nová nebo upravená opatření uvedená v plánech pro oživení a odolnost doplňují s prováděním programů v rámci nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027 ⁽¹⁵⁾.

Doplňkovost financování a zamezení dvojímufinancování

Členské státy by ve svých pozměněných plánech pro oživení a odolnost měly uvést, zda se změnily zavedené metody pro zajištění doplňkovosti financování a dodržování článku 9 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. V tomto ohledu jsou i nadále v plném rozsahu použitelné pokyny k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021.

Provádění

Prováděcí rámec byl posouzen v rámci původních plánů pro oživení a odolnost a předpokládá se, že členské státy budou i nadále vycházet ze stejných opatření pro provádění svého pozměněného plánu pro oživení a odolnost. K veškerým navrhovaným změnám prováděcího rámce je však potřeba poskytnout vysvětlení.

V případě, že se členské státy při provádění svých plánů pro oživení a odolnost dosud potýkaly s problémy (například v souvislosti s nedostatečnou administrativní kapacitou, nevyvinutým informačním systémem nebo nedostatečným mandátem pro odpovědné orgány), měly by proaktivně přehodnotit své stávající nastavení a zvýšit jejich efektivitu. Členské státy se rovněž vyzývají, aby s Komisí projednaly své dosavadní zkušenosti, aby se zjistilo, zda by změny prováděcího rámce mohly pomoci zlepšit provádění reforem a investic.

Pokud členský stát změni svůj plán pro oživení a odolnost tak, aby mohl využít větší finanční příspěvek nebo půjčku, měl by prokázat, že orgány pověřené koordinací a prováděním plánu mají dostatečnou administrativní kapacitu a odpovídající mandát. Obecněji řečeno, členské státy by měly dbát na to, aby měly dostatečnou administrativní kapacitu pro provádění investic v rámci plánu pro oživení a odolnost, a proto by měly mít možnost zahrnout do nákladů na své příslušné investice nebo reformy omezené administrativní náklady dočasné povahy, pokud tyto náklady souvisejí s prováděním dané investice nebo reformy.

Členské státy mohou pro provádění investic a reforem v kapitole týkající se plánu REPowerEU využít rovněž Nástroje pro technickou podporu, jak je vysvětleno v pokynech k plánu pro oživení a odolnost z roku 2021. Členské státy se vyzývají, aby uvedly, zda mají zájem využít ustanovení čl. 7 odst. 2 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost v rámci konkrétní reformy nebo investice, jichž by se technická podpora týkala. Pokud členský stát požádal nebo hodlá požádat o horizontální podporu podle Nástroje pro technickou podporu v souvislosti s prováděním plánu pro oživení a odolnost, např. pokud jde o komunikační opatření, vyzývá se, aby ji uvedl v tomto oddíle.

Konzultace

Členské státy by měly předložit shrnutí procesu konzultací, které jsou vedeny v souladu s jejich vnitrostátními právními rámci a na jejichž základě se předkládá pozměněný plán pro oživení a odolnost, resp. dodatek. Konzultace by měly odpovídat rozsahu změn zavedených v plánech pro oživení a odolnost. Například u úprav, které by zohledňovaly pouze nepatrnou změnu přidělovaných finančních prostředků, by nebyly potřeba stejné konzultace jako u úprav žádostí o půjčku ve značné výši. Vzhledem k tomu, že byl rozsah konzultací při přípravě původních plánů pro oživení a odolnost odlišný, zejména s ohledem na mimořádnou situaci v souvislosti s onemocněním COVID-19, se doporučuje, aby členské státy tento proces obecně posílily v případě, že budou své plány pro oživení a odolnost měnit. Měly by zajistit, aby do navrhování, provádění a sledování nových nebo revidovaných opatření byly včas a smysluplně zapojeny zúčastněné strany, včetně místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů, nevládních organizací a případně zúčastněných stran z odvětví zemědělství v souladu s vnitrostátními právními rámci jednotlivých států.

Při provádění příslušných opatření může být vhodné, aby členské státy do milníků nebo cílů, které obsahují geografický rozměr (například doplněním zvláštních podmínek v souvislosti s konzultacemi s místními a regionálními orgány), začlenily podmínky související s místními nebo regionálními aspekty. Jejich součástí mohou být i podobné podmínky pro konzultace se sociálními partnery a případně se zúčastněnými stranami z odvětví zemědělství související s prováděním příslušných reforem nebo investic.

⁽¹⁵⁾ Viz část 1 týkající se způsobů podávání žádostí o převody mezi Nástrojem pro oživení a odolnost a fondy politiky soudržnosti.

Kromě toho bude evropský semestr důležitým rámcem pro projednání pokroku při provádění plánů pro oživení a odolnost se zúčastněnými stranami v souladu se zavedenou praxí a zvyklostmi jednotlivých členských států. K popisu dosavadních konzultací a návrhu konzultací plánovaných do budoucna mohou členské státy dále využít i své národní programy reforem. Provádění plánů pro oživení a odolnost bude úspěšné pouze se silnou podporou regionálního a místního zázemí a s podporou sociálních partnerů a občanské společnosti.

Běžné požadavky na konzultace, včetně nutnosti předložit shrnutí popisující, jak byly zohledněny podněty zúčastněných stran, budou platit i pro přípravu kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Členské státy by měly ve svých shrnutích uvést, jak byly výsledky konzultací zohledněny v jejich kapitolách týkajících se plánu REPowerEU. Měly by zde uvést popis tohoto procesu konzultací včetně jeho hlavních charakteristik, typů zúčastněných stran a hlavních získaných podnětů. Dále by měly uvést popis toho, jak byla při navrhování opatření provádějících plán REPowerEU zohledněna obdržena zpětná vazba, a údaj o tom, jakým způsobem bude v průběhu provádění k této zpětné vazbě nadále přihlíženo.

Důležité bude, aby konzultace měly široký dosah a zahrnovaly zejména zúčastněné strany s příslušnými odbornými znalostmi v oblasti plánu REPowerEU. Doba trvání konzultací by měla být úměrná naléhavosti předkládání kapitol týkajících se plánu REPowerEU.

V případech, kdy členské státy rozšíří opatření, avšak podstata opatření zůstane stejná, případně když přesunou stávající opatření do kapitoly týkající se plánu REPowerEU z důvodu snížení jejich maximálního finančního příspěvku, nebude třeba provádět žádné další veřejné konzultace.

Kontroly a audit

Systémy vnitřní kontroly jsou nezbytné pro zajištění úplného souladu plánů pro oživení a odolnost s článkem 22 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. V této souvislosti a s ohledem na změny vyplývající z revize plánu pro oživení a odolnost je nezbytné, aby členské státy přesně odůvodnily, jak jsou zavedené kontrolní struktury i nadále vhodné a jak budou případně posíleny, aby byly zajištěny vhodné zdroje a struktury. Klíčové požadavky na kontrolní systémy členských států jsou uvedeny v příloze I dohody o financování a půjčkách uzavřené mezi Komisí a daným členským státem. Zejména tam, kde pozměněný plán pro oživení a odolnost obsahuje nová nebo revidovaná opatření, by měl členský stát vysvětlit a prokázat, že kontrolní struktury jsou i nadále dostatečné, případně jak bude jejich kapacita, včetně personálního zajištění a procesů, posílena úměrně ke zvýšení objemu daného plánu pro oživení a odolnost.

Pokud dodatek podstatně nezvyšuje finanční příspěvek, ale přesto zavádí změny oproti původnímu plánu pro oživení a odolnost, členské státy by měly poskytnout aktualizované vysvětlení kontrolních opatření a systémů, včetně systému úložiště údajů o konečných příjemcích.

Komunikace

V souladu s článkem 34 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a článkem 10 dohod o financování by členské státy měly pokračovat v provádění své komunikační strategie a v případě potřeby ji aktualizovat tak, aby zahrnovala nové doplněné reformy a investice, a zajistit tak informovanost veřejnosti o financování z prostředků Unie. Členské státy se vyzývají, aby při předkládání pozměněných plánů pro oživení a odolnost popsaly opatření, která přijaly k plnění těchto povinností, s cílem usnadnit Komisi sledování souladu s uvedenými ustanoveními.

Komunikační kampaně by se měly zaměřit na zvyšování povědomí o klíčových reformách a investicích v rámci evropské reakce, zejména v souvislosti s plánem REPowerEU, a na zlepšování informovanosti široké veřejnosti o plánech pro oživení a odolnost a jejich účelu. Členské státy se vyzývají, aby svou komunikační činnost v rámci Nástroje pro oživení a odolnost zaměřily na tyto oblasti:

- vysvětlit a připomenout cíle svého plánu pro oživení a odolnost a jeho přínosy pro členský stát,
- na praktických případech ukázat, proč jsou reformy a investice prospěšné pro společnost, oživení Evropy, ekologickou a digitální transformaci a energetickou bezpečnost,
- zajistit dostatečnou politickou podporu plánu pro oživení a odolnost na vysoké úrovni,
- informovat o významných projektech a připomínat, že byly realizovány právě díky Nástroji pro oživení a odolnost,
- vybízet potenciální příjemce, aby požádali o financování v rámci plánu pro oživení a odolnost,

— ukázat celkový pokrok při provádění reforem i investic, zejména v souvislosti s plánem REPowerEU, včetně pravidelných výměn se sociálními partnery, dotčenými komunitami a občanskou společností obecně.

Komise je rovněž k dispozici prostřednictvím sítě Inform EU, která členskými státy pomáhá při provádění jejich vnitrostátních komunikačních strategií, včetně změn plánů pro oživení a odolnost.

Transparentnost týkající se konečných příjemců

Transparentnost využívání fondů Nástroje pro oživení a odolnost byla zvýšena začleněním nové povinnosti transparentnosti do nařízení o plánu REPowerEU. Členské státy budou muset zřídit veřejně přístupný a snadno použitelný portál, kde budou zveřejňovat údaje o 100 konečných příjemcích, kteří obdrželi nejvyšší částku finančních prostředků na provádění opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

Za konečného příjemce by měl být považován poslední subjekt, který obdrží finanční prostředky a není dodavatelem nebo subdodavatelem. To je třeba odlišit od příjemců, kterými jsou v rámci nastavení přímého řízení nástroje členské státy.

Tyto údaje by měly obsahovat právní název konečného příjemce včetně jména a příjmení, pokud je konečným příjemcem fyzická osoba, výši obdržených finančních prostředků a související opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, na něž jsou obdržené finanční prostředky určeny. Pro účely určení 100 největších příjemců by měly být zohledněny pouze prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost, protože některé investice mohou být částečně financovány i z jiných veřejných zdrojů.

V zájmu zajištění proporcionality a ochrany soukromí by v případě, že konečnými příjemci jsou fyzické osoby, měly být veškeré osobní údaje vymazány dva roky po skončení rozpočtového roku, v němž bylo tomuto konečnému příjemci vyplaceny poslední finanční prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost. Obdobně se na Nástroj pro oživení a odolnost analogicky vztahuje několik výjimek z uveřejňování údajů stanovených v čl. 38 odst. 3 finančního nařízení. Ty se týkají následujících případů:

- podpor na vzdělávání vyplacených fyzickým osobám a další přímé podpory vyplácené nejpotřebnějším fyzickým osobám, například nezaměstnaným a uprchlíkům (čl. 191 odst. 4 písm. b) finančního nařízení),
- veřejných zakázek velmi nízké hodnoty zadaných odborníkům, kteří byli vybráni na základě svých odborných schopností (čl. 237 odst. 2 finančního nařízení), a veřejných zakázek velmi nízké hodnoty, která nedosahuje částky 15 000 EUR (částky uvedené v bodě 14.4 přílohy I finančního nařízení),
- finanční podpory poskytnuté prostřednictvím finančních nástrojů ve výši nedosahující 500 000 EUR,
- rizika, že by zveřejněním u dotčených osob nebo subjektů byla ohrožena práva a svobody chráněné Listinou základních práv Evropské unie nebo že by byly poškozeny obchodní zájmy příjemců finančních prostředků.

Vzhledem k částkám, o něž se jedná v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, je nepravděpodobné, že by se výjimky stanovené v prvních třech odstavcích vztahovaly na 100 největších příjemců. Neočekává se ani rozsáhlé uplatnění čtvrté výjimky. Vzhledem k tomu, že zveřejňování údajů se týká pouze velkých příjemců, z nichž většina by měla dle očekávání být právníckými osobami, měly by být případné obavy o soukromí fyzických osob zvažovány s ohledem na potřebu transparentnosti při vynakládání finančních prostředků EU. Kromě toho je třeba poznamenat, že odkaz na čl. 38 odst. 3 finančního nařízení bude odrážet jakoukoli budoucí změnu tohoto ustanovení.

Kromě toho, že tyto údaje budou zveřejňovány na portálech členských států, bude Komise tyto údaje centralizovat společně s odkazy na portály členských států ve srovnávacím přehledu ukazatelů oživení a odolnosti. Tyto údaje bude třeba aktualizovat dvakrát ročně a Komise bude usilovat o to, aby sladila načasování těchto aktualizací se stávajícím podáváním zpráv dvakrát ročně, tj. v dubnu a říjnu. První shromažďování informací proběhne souběžně s pololetním podáváním zpráv v dubnu 2023. Komise rovněž zveřejní interaktivní mapu zobrazující jednotlivá opatření a jejich umístění v členských státech.

PŘÍLOHA I

FINANČNÍ NÁSTROJE

Členské státy mohou rozhodnout o konkrétním druhu finančního nástroje, jeho zřízení a výběru prováděcích, resp. pověřených subjektů a vyzývají se, aby s útvary Komise projednaly nejlepší způsob zavedení finančních nástrojů z hlediska jejich zamýšleného použití, přičemž zohlední cíle opatření, stávající struktury a vazby na práci partnerů.

Obecně platí, že členské státy mají dvě základní možnosti, jak použít finanční nástroje, a to buď převodem peněžních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost do složky členského státu v rámci Programu InvestEU, nebo s využitím jiných, například vnitrostátních struktur. Podmínky spojené s oběma variantami jsou popsány v pokynech k plánu pro oživení a odolnost z ledna 2021 a podrobněji rozpracovány níže.

Príspevek do složky členského státu v rámci Programu InvestEU bude vyžadovat podpis dohody o přiznání příspěvku mezi členským státem a Komisí. Provádění záruky InvestEU zajišťuje Komise prostřednictvím vybraných prováděcích partnerů.

Ve vztahu k vnitrostátním finančním nástrojům lze rozlišit následující etapy:

První etapa: příprava opatření: Zajistit, aby finanční nástroje přispívaly k cílům plánu pro oživení a odolnost, a to:

- popisem investiční politiky, na niž podpora směřuje (např. energetická účinnost, širokopásmové připojení, digitalizace malých a středních podniků), která určuje, jak budou finanční prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost použity v rámci daného finančního nástroje a jak je tento postup v souladu s oblastí působnosti a hodnotícími kritérii Nástroje pro oživení a odolnost, včetně popisu základního selhání trhu, v jehož důsledku se musí použít veřejné prostředky na soukromé investice,
- vymezením finančního nástroje (a zejména vymezením politiky rizik a výnosů mezi Nástrojem pro oživení a odolnost a jinými zdroji finančních prostředků v rámci daného finančního nástroje) a toho, jak tento nástroj přispěje k dosažení cílů plánu pro oživení a odolnost,
- poskytnutím podrobného sebehodnocení v rámci zásady „významně nepoškozovat“ a nezbytných záruk, které zajistí, že při provádění opatření bude tato zásada dodržována,
- určením příslušných ustanovení o státní podpoře a možného použití obecného nařízení o blokových výjimkách a souvisejících kritérií, která musí finanční produkty splňovat,
- vymezením jasných milníků (spojených se zřízením a prováděním daného nástroje) a cílů (spojených s výstupy, resp. výsledky základních projektů financovaných z daného nástroje),
- vymezením typu podpory, která má být poskytnuta (např. půjčky, záruky, kapitál), cílových příjemců (např. malých a středních podniků, větších podniků, partnerství veřejného a soukromého sektoru) a investic (např. inovace, širokopásmové připojení, infrastruktura) k určení aktiv, do nichž lze investovat,
- stanovením harmonogramu pro zavedení finančního nástroje (zřízení finančního nástroje může v průměru trvat až dva roky), včetně investic do reálné ekonomiky a souvisejících dopadů,
- popisem monitorovacího systému pro podávání zpráv o cílech a milnících v souladu s plánem pro oživení a odolnost.

Druhá etapa: Prováděcí dohoda s pověřeným subjektem odpovědným za finanční nástroj

- K provedení finančního nástroje je třeba uzavřít dohodu s prováděcím partnerem / pověřeným subjektem (v případě finančních prostředků by to byl správce fondu jménem partnerů), která by upravovala povinnosti vyplývající z plánu pro oživení a odolnost. Rámcová dohoda mezi členským státem a prováděcími/pověřenými subjekty by měla obsahovat všechny povinnosti podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a prováděcího rozhodnutí Rady o plánu pro oživení a odolnost členského státu, se zvláštním důrazem na povinnosti týkající se státní podpory, zásady „významně nepoškozovat“ a auditu a kontroly a na možná omezení příjemců.
- Je třeba dodržovat příslušná pravidla státní podpory a zadávání veřejných zakázek.

- Jeden z prvních milníků v plánu pro oživení a odolnost může souviset s uzavřením prováděcí dohody mezi členským státem a pověřeným subjektem, kterou se zřizuje finanční nástroj nebo upravuje stávající nástroj (v souladu s investiční politikou dohodnutou v plánu pro oživení a odolnost).
- V rámci tohoto prvního milníku v plánu pro oživení a odolnost členský stát při předložení první žádosti o vyplacení poskytne Komisi pravidla a investiční politiku daného finančního nástroje, aby mohlo být ověřeno, že je v souladu s plánem pro oživení a odolnost.

Zavádění investic do reálné ekonomiky pověřeným subjektem nebo finančními zprostředkovateli (např. komerčními bankami, investičními fondy):

- Všechny další milníky budou spojeny s realizací investic do reálné ekonomiky ze strany pověřeného subjektu nebo finančních zprostředkovatelů.
 - Po dokončení finančního nástroje se rezervy a prostředky získané z dřívějších operací v rámci finančních nástrojů, které nebyly spotřebovány na ztráty, vrátí členskému státu v souladu s podmínkami stanovenými v investiční politice a výstupní strategii daného nástroje. Bude uložena povinnost, která zajistí, aby výnosy a prostředky získané z dřívějších operací v rámci finančních nástrojů byly použity pro rovnocenné účely.
-

PŘÍLOHA II

VZOR PROHLÁŠENÍ O ZÁMĚRU OHLEDNĚ PŮJČEK POSKYTOVANÝCH V RÁMCI NÁSTROJE PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST

Příjemci: Hlavní vyjednávači generálního sekretariátu pracovní skupiny na podporu oživení a odolnosti a GR ECFIN

Na vědomí: EC-RECOVER@ec.europa.eu

Věc: Půjčky poskytované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost – oznámení zájmu

Vážená paní / Vážený pane,

odvoláváme se na nařízení (EU) 2021/241, zejména na čl. 14 odst. 6, který stanoví, že členské státy musí do 30 dnů poté, co vstoupí v platnost pozměněné nařízení, pokud jde o kapitoly týkající se plánu REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, sdělit Evropské komisi, zda mají v úmyslu požádat o podporu v podobě půjčky poskytované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

Proto, a aniž je dotčena možnost požádat o podporu v podobě půjčky do 31. srpna 2023, bychom rádi vyjádřili následující zájem:

[Zvolte vhodnou možnost]

V této fázi nemáme v úmyslu žádat o podporu v podobě půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost.

Naším úmyslem je požádat o podporu v podobě půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost ve výši XXX EUR [může se jednat o rozpětí částek] a máme v úmyslu tuto podporu v podobě půjčky použít na následující seznam investic a reforem:

— Seznam investic a reforem

Potvrzujeme, že informace uvedené v tomto oznámení o zájmu jsou co nejpřesnější a byly poskytnuty podle našeho nejlepšího vědomí.

PŘÍLOHA III

VZOR PROHLÁŠENÍ O ZÁMĚRU OHLEDNĚ PŘEVODŮ Z REZERVY NA VYROVNÁNÍ SE S DŮSLEDKY BREXITU

Příjemci: Hlavní vyjednávači generálního sekretariátu pracovní skupiny na podporu oživení a odolnosti a GR ECFIN

Na vědomí: EC-RECOVER@ec.europa.eu

Věc: Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu – oznámení žádosti o převod do Nástroje pro oživení a odolnost

Vážená paní / Vážený pane,

v souladu s článkem 4a nařízení (EU) 2021/1755, který členskými státy umožňuje předložit Komisi odůvodněnou žádost o převod celé částky jejich prozatímního přidělu v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu nebo jeho části do Nástroje pro oživení a odolnost, bychom rádi požádali o převod částky XXX EUR z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu do Nástroje pro oživení a odolnost za účelem financování investic a reform dané kapitoly týkající se plánu REPowerEU v souladu s přístupem uvedeným ve sdělení Komise „Pokyny k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU“.

Důvodem pro takový převod je skutečnost, že Nástroj pro oživení a odolnost i rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu sledují společný cíl, kterým je posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jak je jasně stanoveno v jejich společném právním základu v článku 174 Smlouvy o fungování Evropské unie. Opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU zmírňují důsledky narušení globálního trhu s energií způsobené nedávným geopolitickým vývojem, čímž napomohou pokroku v dosahování celkového cíle soudržnosti, o které rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu usiluje, tak, že budou řešit negativní důsledky vystoupení Spojeného království z Unie v členských státech, včetně zejména jejich regionů a místních komunit. Tento společný cíl v souladu s právními ustanoveními nařízení (EU) 2021/1755 představuje odůvodnění takové žádosti o převod mezi oběma těmito nástroji.

[Vzhledem k tomu, že částka požadovaného převodu je vyšší než část prozatímního přidělu v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu, která dosud nebyla vyplacena, je nám zřejmé, že Komise musí tento rozdíl získat zpět. Rádi bychom [vrátili částku, která má být získána zpět, na účet Evropské komise, který uvede Evropská komise v oznámení o dluhu] / [aby Evropská komise tuto částku započítala formou snížení jakékoli platby [v rámci Nástroje pro oživení a odolnost] poté, co o tom informuje [odpovědný orgán v daném členském státě]].

PŘÍLOHA IV
VZOR PRO ČLENSKÉ STÁTY

DODATEK K PLÁNU PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST

Obsah

ČÁST 1 ÚVOD K DODATKU3	40
1. Obecný cíl	40
2. Odůvodnění dodatku	40
ČÁST 2 POPIS DODATEČNÝCH A POZMĚNĚNÝCH REFORM A INVESTIC	40
1. Zcela nové složky	41
2. Kapitola týkající se plánu REPowerEU	41
3. Pozměněné složky	41
ČÁST 3 DOPLŇKOVOST A PROVÁDĚNÍ PLÁNU	42
1. Soulad s ostatními iniciativami	42
2. Účinné provádění	42
3. Effective implementation	42
4. Konzultace se zúčastněnými stranami	43
5. Kontrola a audit	43
6. Komunikace	43
ČÁST 4 CELKOVÁ SOUDRŽNOST A DOPAD PLÁNU	43
1. Soudržnost	43
2. Rovnost žen a mužů a rovné příležitosti pro všechny	43
3. Posílení hospodářské, sociální a institucionální odolnosti	43
4. Srovnání s výchozím stavem investic	43

UPOZORNĚNÍ

Tento vzor by měly členské státy použít k vypracování dodatků ke svým plánům pro oživení a odolnost. Členské státy se vyzývají, aby uváděly pouze informace týkající se navrhovaných změn oproti jejich přijatým plánům pro oživení a odolnost. Tento vzor nelze vykládat odděleně od aktualizovaných pokynů k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU. Tento dokument poskytuje pouze vzor, jak prezentovat informace v dodatku, zatímco pokyny poskytují nezbytné údaje o tom, jak vyplnit jednotlivé oddíly. Jak je uvedeno v pokynech, členským státům se doporučuje, aby změnil svůj plán na základě konsolidovaného znění svého původního plánu, které by mělo odrážet změny provedené během posuzování a mělo by být plně v souladu s příslušnými prováděcími rozhodnutími Rady. Použití tohoto vzoru dodatku tedy předpokládá, že členské státy již dříve sladily své plány pro oživení a odolnost s prováděcím rozhodnutím Rady.

Členské státy se vyzývají, aby se v případě jakýchkoli dalších otázek obrátily na útvary Komise.

ČÁST 1

ÚVOD K DODATKU

1. Obecný cíl

V tomto oddíle by členské státy měly popsat významné změny hlavních problémů, kterým čelí od doby předložení svých původních plánů pro oživení a odolnost. Měly by zejména stručně vysvětlit, jakým způsobem pozměněný plán pro oživení a odolnost i nadále představuje komplexní a náležitě vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci a jak odpovídajícím způsobem přispívá ke všem šesti pilířům. Rovněž by měly zdůraznit, jak pozměněný plán pro oživení a odolnost zvyšuje odolnost, bezpečnost a udržitelnost energetického systému Unie prostřednictvím nezbytného snížení závislosti na fosilních palivech a diverzifikace dodávek energie na úrovni Unie.

Členské státy by v tomto oddíle měly rovněž vysvětlit, jak pozměněný plán pro oživení a odolnost zohledňuje problémy identifikované v příslušných doporučeních pro jednotlivé země.

2. Odůvodnění dodatku

Členské státy by měly uvést právní základ (právní základy) navrhovaných změn svého plánu a podrobné odůvodnění, na jehož základě se dovolávají uplatnění příslušného právního základu (příslušných právních základů), jak vyžaduje odpovídající článek (články) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost ⁽¹⁾. Tento právní základ (tyto právní základy) a odůvodnění by měly být vybrány z níže uvedeného seznamu pro každé dodatečné, pozměněné nebo vypuštěné opatření. Odůvodnění může být založeno na více než jednom z níže uvedených právních základů.

V souladu s nařízením o Nástroji pro oživení a odolnost a s návrhem Komise na změnu uvedeného nařízení mohou členské státy navrhovat změny dříve přijatého plánu pro oživení a odolnost pro níže uvedené účely:

- články [21a a 21b] ve vztahu ke kapitole týkající se plánu REPowerEU ⁽²⁾: Pro o kapitole týkající se plánu REPowerEU použijte zvláštní vzor,
- ustanovení čl. [14 odst. 2]: revize plánu předkládaná spolu s žádostí o novou nebo dodatečnou půjčku,
- článek [7]: revize plánu předkládaná spolu s novým nebo dodatečným převodem 5 % zdrojů z programů spravovaných ve sdíleném řízení,
- ustanovení čl. [18 odst. 2]: aktualizace plánu s cílem zohlednit aktualizovanou výši maximálního finančního příspěvku vypočtenou v souladu s čl. 11 odst. 2,
- článek [21]: změna plánu nebo předložení nového plánu z toho důvodu, že plán, včetně příslušných milníků a cílů, již nelze v důsledku objektivních okolností zčásti nebo zcela splnit.

ČÁST 2

POPIS DODATEČNÝCH A POZMĚNĚNÝCH REFORM A INVESTIC

Tento oddíl se zabývá změnami složek, které jsou přidány nebo pozměněny oproti plánu pro oživení a odolnost, z něhož vychází stávající platné prováděcí rozhodnutí Rady. V rámci těchto složek je třeba řešit pouze ty reformy a investice, které jsou doplněny, vypuštěny nebo pozměněny. Má se za to, že všechny složky původního plánu, které nejsou zahrnuty v tomto oddíle, zůstávají nezměněny.

⁽¹⁾ Nařízení (EU) 2021/241 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32021R0241>

⁽²⁾ Na základě návrhu Komise (COM(2022) 231 final).

- Zcela nové složky:** U každé zcela nové složky se řiďte strukturou stanovenou v části 2 vzoru poskytnutého Komisí v lednu 2021 ^(*) a zohledněte Pokyny k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU
- Kapitola týkající se plánu REPowerEU:** Pokud jde o kapitolu týkající se plánu REPowerEU, použijte zvláštní vzor a po vyplnění jej vložte sem.
- Pozměněné složky:** U každé pozmeněné složky uveďte informace pouze o těch pododdílech výše uvedeného vzoru, v nichž došlo k pozmenění, vypuštění nebo doplnění informací oproti plánu schválenému prováděcím rozhodnutím Rady. Jinak se má za to, že všechny ostatní pododdíly zůstávají nezměněny. Vložte také referenční číslo v rámci projektu FENIX pro každou pozmeněnou složku uvedenou v tomto dodatku. Zřetelně uveďte, zda je pozmeněn popis složky.

Tabulka 1

Členské státy se vyzývají, aby vyplnily níže uvedenou souhrnnou tabulku pro každou pozmeněnou složku

Název pozmeněné složky	
Odkaz na prováděcí rozhodnutí Rady týkající se investice / reformy	
Název investice / reformy	
Typ změny oproti prováděcímu rozhodnutí Rady	[doplněno / vypuštěno / pozmeněno]
Právní základ změny (vyberte nejméně jeden)	☐ Ustanovení čl. 14 odst. 2 – žádost o půjčku ☐ Ustanovení čl. 18 odst. 2 – aktualizace maximálního finančního příspěvku ☐ Ustanovení článku 21 – změna v důsledku objektivních okolností ☐ Ustanovení článku 21a – nevratná finanční podpora při provádění plánu REPowerEU (příjem ze systému ETS) ☐ Ustanovení čl. 21b odst. 2 – převody z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu ☐ Nic z výše uvedeného, oprava věcné chyby
Pozmeněné prvky (pouze pro pozmeněná opatření)	☐ Popis složky / opatření ☐ Milníky a cíle ☐ Odhadované náklady ☐ Zelené a digitální označování (potenciálně relevantní, protože došlo k podstatné změně základního opatření) ☐ Sebehodnocení v rámci zásady „významně nepoškozovat“

Navrhované změny:

U každé nové reformy a investice postupujte podle pokynů uvedených v původním vzoru plánu pro oživení a odolnost z ledna 2021.

Každou vypuštěnou reformu a investici odůvodněte přímým odkazem na právní základ této změny a vysvětlením, jak bude zachován celkový dopad a soudržnost této složky.

U každé pozmeněné reformy a investice vyplňte tabulku 2 níže, v níž uvedete:

- popis a odůvodnění změny (změn) daného opatření, zejména pokud jde o jeho povahu, cíl, rozsah a způsoby provádění, jakož i očekávaný dopad této změny (změn) na oblast působnosti opatření, cílovou skupinu, harmonogram a klíčové výstupy
- pozmeněnou verzi popisů této složky (pokud je to relevantní) a daného opatření v porovnání s popisy uvedenými v příloze prováděcího rozhodnutí Rady
- navrhovanou změnu (navrhované změny) milníků a/nebo cílů a jejich odůvodnění v porovnání s informacemi uvedenými v příloze prováděcího rozhodnutí Rady

(*) Pokyny pro členské státy k plánům na podporu oživení a odolnosti, část 2/2, SWD (2021)12 final, Brusel, 22.1.2021 https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf

- navrhované změny odhadovaných nákladů, případně v souladu s pokyny uvedenými ve vzoru Komise z ledna 2021 ⁽⁴⁾. U revidovaných opatření platí, že pokud se změna týká pouze rozsahu daného opatření, revize odhadovaných nákladů by měla být provedena poměrným způsobem
- navrhované změny zeleného a/nebo digitálního označování, případně v souladu s pokyny uvedenými v pokynech Komise z ledna 2021 ⁽⁵⁾
- navrhované změny sebehodnocení v rámci zásady „významně nepoškozovat“ v souladu s pokyny uvedenými v oznámení Komise z února 2023, případně včetně kvantitativního odhadu dopadu opatření na životní prostředí ⁽⁶⁾.

U veškerých navrhovaných změn milníků a/nebo cílů, jejich odhadovaných nákladů a zeleného a/nebo digitálního označování by členské státy měly rovněž vyplnit excelové tabulky poskytnuté společně se vzorem.

Členské státy by se v tabulce 2 měly rovněž zabývat následujícími prvky do té míry, do níž jsou ovlivněny změnami opatření:

- Přeshraniční projekty a projekty zahrnující více zemí
- Státní podpora
- Otevřená strategická autonomie

Tabulka 2

Členské státy se vyzývají, aby využily tuto tabulku ke strukturování popisu pozměněných opatření v tomto oddíle podle výše uvedených pokynů. V případě podstatnějších změn a nových opatření se členské státy vyzývají, aby dodržovaly formát původního vzoru z roku 2021 ⁽⁷⁾

Název a referenční číslo prováděcího rozhodnutí Rady týkajícího se daného opatření		
Popis a zdůvodnění změny		
Upravené prvky	Aktuální verze	Pozměněné znění
Popis složky a / nebo opatření		
Milníky a cíle		
Odhadované náklady		
Zelené a digitální označování		
Sebehodnocení v rámci zásady „významně nepoškozovat“		

ČÁST 3

DOPLŇKOVOST A PROVÁDĚNÍ PLÁNU

Členské státy by měly vysvětlit, jak dodatek zajišťuje následující prvky v souladu se stejnými oddíly stanovenými v původním vzoru plánu pro oživení a odolnost ⁽⁸⁾:

1. **Soulad s ostatními iniciativami**
2. **Doplňkovost financování**
3. **Účinné provádění**

⁽⁴⁾ Část 2, oddíl 10, s. 8–9 https://ec.europa.eu/info/files/commission-staff-working-document-draft-template-recovery-and-resilience-plans_en

⁽⁵⁾ Část 2, oddíl 7, s. 28–32 https://ec.europa.eu/info/files/guidance-member-states-recovery-and-resilience-plans_en

⁽⁶⁾ Část II, oddíl 2.D, s. 36–37 https://ec.europa.eu/info/files/commission-notice-guidance-recovery-and-resilience-plans-context-repowereu_en

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/files/commission-staff-working-document-draft-template-recovery-and-resilience-plans_en

⁽⁸⁾ Část 3, oddíly 2–7, s. 10–11 https://ec.europa.eu/info/files/commission-staff-working-document-draft-template-recovery-and-resilience-plans_en

4. Konzultace se zúčastněnými stranami**5. Kontrola a audit****6. Komunikace**

Pokud nedošlo k žádným změnám oproti původnímu plánu, mohou členské státy jednoduše uvést, že předchozí údaje zůstávají beze změny.

ČÁST 4**CELKOVÁ SOUDRŽNOST A DOPAD PLÁNU**

Členské státy by měly vysvětlit, jak dodatek zajišťuje následující prvky v souladu se stejnými oddíly stanovenými v původním vzoru plánu pro oživení a odolnost ⁽⁹⁾. Pokud nedošlo k žádným změnám oproti původnímu plánu, mohou členské státy jednoduše uvést, že předchozí údaje zůstávají beze změny.

- 1. Soudržnost:** Členské státy by měly prokázat, jak změny zachovávají nebo zvyšují soudržnost a vazby v rámci jednotlivých složek plánu a mezi nimi, soudržnost celkového plánu, a zejména soudržnost mezi rozměrem reforem a investic.
- 2. Rovnost žen a mužů a rovné příležitosti pro všechny:** Členské státy by měly popsat, jak změny jejich plánu přispívají k překonání stávajících vnitrostátních problémů v oblasti rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí pro všechny bez ohledu na pohlaví, rasu nebo etnický původ, náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, v souladu se zásadami 2 a 3 evropského pilíře sociálních práv a na základě srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů.

Pokud se nepředpokládá, že změny ovlivní tento oddíl, ponechte jej beze změny a odkažte na příslušný oddíl původního plánu.

- 3. Posílení hospodářské, sociální a institucionální odolnosti:** V souladu s tímž oddílem uvedeným ve vzoru pro první předložení by členské státy měly podávat zprávy o makroekonomickém, sociálním a institucionálním dopadu pozmeněného plánu, pokud jsou změny plánu pro oživení a odolnost významné co do obsahu a/nebo rozsahu v porovnání s dříve přijatým plánem pro oživení a odolnost (makroekonomický a sociální výhled a dopad, metodika, udržitelnost, sociální a územní soudržnost). Členské státy by měly vyplnit příslušnou excelovou tabulku, kterou poskytne Komise.
- 4. Srovnání s výchozím stavem investic:** Členské státy byly vyzvány k poskytnutí těchto informací v rámci prvního předložení svého plánu. Aktualizace takového oddílu by byla oprávněná pouze v případě, že by dodatek byl významného rozsahu, například v případě zahrnutí kapitoly týkající se plánu REPowerEU, rozsáhlé revize nevratné podpory nebo žádosti o rozsáhlou novou tranši půjček.

⁽⁹⁾ Soudržnost a rovnost žen a mužů viz část 1, oddíly 3–4, s. 4; Dopad viz část 4, s. 12 https://ec.europa.eu/info/files/commission-staff-working-document-draft-template-recovery-and-resilience-plans_en

PŘÍLOHA V

Vzor Pro Členské Státy

KAPITOLA TÝKAJÍCÍ SE PLÁNU REPOWER EU

Obsah

ČÁST 1.2	Zdůvodnění dodatku	45
ČÁST 2.1	KAPITOLA TÝKAJÍCÍ SE PLÁNU REPOWEREU	45
1.	Obecný cíl této kapitoly	45
2.	Popis reforem a investic v rámci této kapitoly	45
a)	Shrnutí	45
b)	Cíle plánu REPowerEU	46
c)	Popis reforem a investic	46
d)	Projekty s přeshraničním rozměrem či dopadem nebo s rozměrem či dopadem zahrnujícím více zemí	46
e)	Konzultace s místními a regionálními orgány a s dalšími relevantními zúčastněnými stranami	47
f)	Digitální aspekt	47
g)	Označování v oblasti klimatu a životního prostředí	47
h)	Zásada „významně nepoškozovat“	47
i)	Financování a náklady	47

UPOZORNĚNÍ

Tento vzor doplňuje vzor dodatku plánů pro oživení a odolnost (pro kapitoly týkající se plánu REPowerEU jsou nadále relevantní zejména oddíly 1, 3 a 4) a je třeba jej vykládat v souladu s aktualizovanými pokyny k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU, které obsahují další pokyny, jež zůstávají relevantní i pro kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Členské státy se vyzývají, aby se v případě jakýchkoli dalších otázek obrátily na Komisi.

ČÁST 1.2

ZDŮVODNĚNÍ DODATKU

V případě, že je změna plánu založena na zavedení kapitoly týkající se plánu REPowerEU, je třeba v tomto oddíle uvést následující právní základy:

- článek [21a] za účelem využití dodatečné nevratné finanční podpory přispívající k cílům plánu REPowerEU a/nebo čl. [21b odst. 2] za účelem využití dobrovolných převodů z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu,
- právními důvody pro kapitoly týkající se plánu REPowerEU může být i článek 14 a čl. 18 odst. 2 ⁽¹⁾ uvedené v odpovídajícím oddíle vzoru dodatku k plánu pro oživení a odolnost, a v případě, že je to relevantní, by na ně měly být uvedeny odkazy

ČÁST 2.1

KAPITOLA TÝKAJÍCÍ SE PLÁNU REPOWEREU

Kapitola týkající se plánu REPowerEU je povinná pro všechny plány pro oživení a odolnost předložené po vstupu nařízení v platnost, pokud plán vyžaduje dodatečné financování podle článku 14 (půjčky), článku 21a (příjmy ze systému obchodování s emisemi podle směrnice 2003/87/ES) nebo čl. 21b odst. 2 (převedení z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu). Daná kapitola týkající se plánu REPowerEU se bude zabývat příspěvkem členského státu k cílům plánu REPowerEU a využitím nástrojů pro oživení a odolnost k tomuto účelu.

1. Obecný cíl této kapitoly

Členské státy by měly popsat hlavní problémy, jimž souvislosti s plánem REPowerEU čelí. Měly by shrnout, jak jejich řešení prostřednictvím opatření navržených v kapitole týkající se plánu REPowerEU přispěje ke zlepšení situace členských států, včetně posílení jejich odolnosti. Měly by vysvětlit, jak budou opatření navrhovaná v této kapitole řešit problémy uvedené v příslušných doporučeních pro jednotlivé země včetně cyklu evropského semestru pro rok 2022 a případných následných cyklů.

2. Popis reforem a investic v rámci této kapitoly

Kapitola týkající se plánu REPowerEU je rovnocenná složce plánu pro oživení a odolnost. Členské státy ji mohou v případě potřeby rozdělit na několik dílčích složek. Jako taková se bude řídit pokyny a strukturou složek plánu pro oživení a odolnost stanovených v části 2 vzoru poskytnutého Komisí v lednu 2021 ⁽²⁾, včetně všech již existujících prvků a s přihlédnutím k následujícím dodatkům a úpravám původní struktury:

a) Shrnutí

Opatření přidaná / rozšířená pomocí grantů (článek 21a, čl. 21b odst. 2), čl. 18 odst. 2)		
Název opatření	Je-li relevantní: stávající referenční číslo prováděcího rozhodnutí Rady ⁽¹⁾	Odhadované náklady

⁽¹⁾ Na základě čl. 21c odst. 2 mohou členské státy se sníženým maximálním finančním příspěvkem v souladu s čl. 11 odst. 2 přesunout stávající opatření do kapitoly týkající se plánu REPowerEU, aniž by je rozšířily. Viz rovněž část 2.1, oddíl 2.

⁽²⁾ Pokyny pro členské státy k plánům pro oživení a odolnost, část 2/2, SWD (2021) 12 final, Brusel, 22.1.2021, s. 5-6 [https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf].

⁽³⁾ V souladu s čl. 21c odst. 1 mohou členské státy přesunout rozšíření stávajících opatření do kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Na základě čl. 21c odst. 2 mohou členské státy, kterým se po aktualizaci z června 2022 snížil maximální finanční příspěvek, přesunout stávající opatření do kapitoly týkající se plánu REPowerEU, aniž by je rozšířily.

Opatření přidaná / rozšířená pomocí půjček (článek 14)

Název opatření	Je-li relevantní: stávající referenční číslo prováděcího rozhodnutí Rady ⁽⁴⁾	Odhadované náklady

b) Cíle plánu REPowerEU

U kombinace opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU by členské státy měly uvést, na který cíl či které cíle plánu REPowerEU se zaměřují a jak.

Po zvážení všech opatření v této kapitole by členské státy měly vysvětlit, jak jsou opatření v dané kapitole týkající se plánu REPowerEU soudržná s ostatními snahami dotčeného členského státu o dosažení cílů plánu REPowerEU s přihlédnutím k opatřením v již přijatém prováděcím rozhodnutí Rady a k dalšímu úsilí přispívajícímu k cílům plánu REPowerEU financovanému z jiných zdrojů než z Nástroje pro oživení a odolnost.

V zájmu prokázání „soudržnosti“ by měly členské státy vysvětlit, z jakých důvodů přidaly opatření zahrnutá do kapitoly týkající se plánu REPowerEU ke stávajícím nebo plánovaným opatřením. Měly by objasnit, jak tato opatření odstraňují přetrvávající nedostatky na úrovni daných členských států a/nebo EU, kterými se předchozí opatření nezabývají.

Aby členské státy prokázaly dopad této kapitoly na snížení závislosti na ruských fosilních palivech, Komise je vyzývá, aby uvedly očekávané snížení svého dovozu zemního plynu z Ruska v roce 2027 ve srovnání s rokem 2019 (v miliardách metrů krychlových). Tyto informace by mohly být velmi užitečné pro pochopení celkového úsilí daného členského státu o dosažení cílů plánu REPowerEU.

c) Popis reformou a investic

V souladu s pododdílem 3 vzoru, který Komise poskytla v lednu 2021 ⁽⁵⁾, by členské státy měly podrobně popsat konkrétní reformy a investice, které mají být (částečně) financovány z Nástroje pro oživení a odolnost, jakož i jejich vzájemná propojení a synergie.

Členské státy mohou do tohoto oddílu zahrnout a) zcela nová opatření nebo b) opatření uvedená v již přijatých prováděcích rozhodnutích Rady, která budou rozšířena ⁽⁶⁾. Ve druhém případě by členské státy měly uvést křížové odkazy na již poskytnuté důkazy a analýzy a omezit doplňující informace na ty prvky, které jsou předmětem změn, zejména na aktualizované náklady a další milníky a cíle. Členské státy se sníženým maximálním finančním příspěvkem mohou rovněž c) přesunout opatření uvedená v již přijatých prováděcích rozhodnutích Rady do kapitoly týkající se plánu REPowerEU, pokud podporují příslušné cíle. Tato opatření není třeba rozšiřovat a jejich součet může dosáhnout až výše odhadovaných nákladů, která se rovná snížení maximálního finančního příspěvku.

d) Projekty s přeshraničním rozměrem či dopadem nebo s rozměrem či dopadem zahrnujícím více zemí

Členské státy by měly uvést, která opatření v této kapitole mají přeshraniční rozměr či dopad nebo rozměr či dopad zahrnující více zemí, a u každého opatření uvést odhadované náklady a podíl celkových odhadovaných nákladů na všechna opatření zahrnutá do kapitoly týkající se plánu REPowerEU.

To zahrnuje informace o dalších členských státech zapojených do projektů a o případných koordinačních mechanismech, které zajistí včasné dokončení těchto přeshraničních projektů.

⁽⁴⁾ V souladu s čl. 21c odst. 1 mohou členské státy přesunout rozšíření stávajících opatření do kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Na základě čl. 21c odst. 2 mohou členské státy, kterým se po aktualizaci z června 2022 snížil maximální finanční příspěvek, přesunout stávající opatření do kapitoly týkající se plánu REPowerEU, aniž by je rozšířily.

⁽⁵⁾ Pokyny pro členské státy k plánům pro oživení a odolnost, část 2/2, SWD (2021) 12 final, Brusel, 22.1.2021, s. 5-6 [https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf].

⁽⁶⁾ Více informací o rozšířených opatřeních viz Pokyny pro členské státy k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU, sdělení Komise (2022), Brusel, 12.5.2022, s. 21 https://ec.europa.eu/info/files/commission-notice-guidance-recovery-and-resilience-plans-context-repoweren_en

U každého opatření, které má přeshraniční rozměr či dopad nebo rozměr či dopad zahrnující více zemí, by členské státy měly poskytnout stručné vysvětlení:

- ohledně toho, zda toto opatření řeší problémy zjištěné v posouzení potřeb plánu REPowerEU, které provedla Komise dne 18. května 2022
- ohledně toho, jak přispívá ke snížení závislosti na fosilních palivech a poptávce po energii a očekávaného dopadu na přeshraniční toky energie, NEBO
- ohledně toho, jak přispívá k bezpečnosti dodávek energie v Unii.

Pokud členský stát uvede, že opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU nesplňují výše uvedený 30 % cíl, měl by tento oddíl obsahovat vysvětlení důvodů této skutečnosti.

e) Konzultace s místními a regionálními orgány a s dalšími relevantními zúčastněnými stranami

V tomto oddíle by členské státy měly doplnit shrnutí procesu konzultací s místními a regionálními orgány a s dalšími příslušnými zúčastněnými stranami ohledně začlenění kapitoly týkající se plánu REPowerEU. Tato shrnutí by měla uvádět, se kterými zúčastněnými stranami byly konzultace vedeny, měla by zahrnovat výsledek těchto konzultací a nastínit, jak se obdržené podněty odrazily v kapitolách týkajících se plánů REPowerEU.

f) Digitální aspekt

Členské státy by měly označit reformy a investice zahrnuté do kapitol týkajících se plánu REPowerEU, které mají být financovány v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, pomocí metodiky pro digitální označování stanovené v čl. 19 odst. 3 písm. f) a v příloze VII nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost..

g) Označování v oblasti klimatu a životního prostředí

Členské státy by měly postupovat podle pokynů uvedených ve vzoru z ledna 2021, který byl poskytnut pro původní plán pro oživení a odolnost ⁽⁷⁾. Je třeba konstatovat, že kromě celkového 37 % cíle v oblasti klimatu pro daný plán pro oživení a odolnost jako celek a opatření přispívajících k ekologické transformaci včetně zachování biologické rozmanitosti nebo k řešení problémů, které z ní vyplývají, musí samotná kapitola týkající se plánu REPowerEU dosáhnout cíle v oblasti klimatu ve výši alespoň 37 % na základě celkových odhadovaných nákladů na opatření zahrnutá v kapitole týkající se plánu REPowerEU.

h) Zásada „významně nepoškozovat“

Členské státy by měly předložit sebehodnocení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ za použití šablony uvedené v příloze I technických pokynů k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ (2021/C58/01) pro každé opatření zahrnuté do kapitoly týkající se plánu REPowerEU, na něž se nevztahuje výjimka ze zásady „významně nepoškozovat“ a podrobně uvést, jak bude zajištěno dodržování zásady „významně nepoškozovat“. Je-li to možné a relevantní, členské státy se vyzývají, aby v rámci sebehodnocení poskytly také kvantitativní odhad dopadu opatření na životní prostředí.

U opatření, která by členské státy měly v úmyslu navrhnout v rámci výjimky ze zásady „významně nepoškozovat“, může Komise vznést připomínky nebo si vyžádat dodatečné informace, které by dotčený členský stát měl poskytnout, pokud jde o to, zda jsou splněny podmínky pro využití výjimky stanovené v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

i) Financování a náklady

Členské státy by měly poskytnout informace o odhadovaných celkových nákladech na opatření v kapitole týkající se plánu REPowerEU podložené náležitým odůvodněním. To by mělo u každé nové reformy a investice zahrnovat všechny prvky stanovené v oddíle 10 vzoru z roku 2021 ⁽⁸⁾. V případě rozšířených opatření, kdy se změna týká pouze rozsahu daného opatření, by členské státy měly poskytnout informace o pozměněných odhadovaných celkových nákladech; pokud nedošlo ke změnám v odůvodnění nákladů oproti původnímu plánu, mohou členské státy jednoduše uvést, že předchozí údaje zůstávají beze změny.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/files/commission-staff-working-document-draft-template-recovery-and-resilience-plans_en

⁽⁸⁾ Pokyny pro členské státy k plánům pro oživení a odolnost, část 1/2, SWD (2021)12 final, Brusel, 22.1.2021.